อัตชีวประวัติ

ครูบาเจ้าอภิชัย ขาวปี

วัดพระพุทธบาทผาหนาม อ.ลี้ จ.ลำพูน

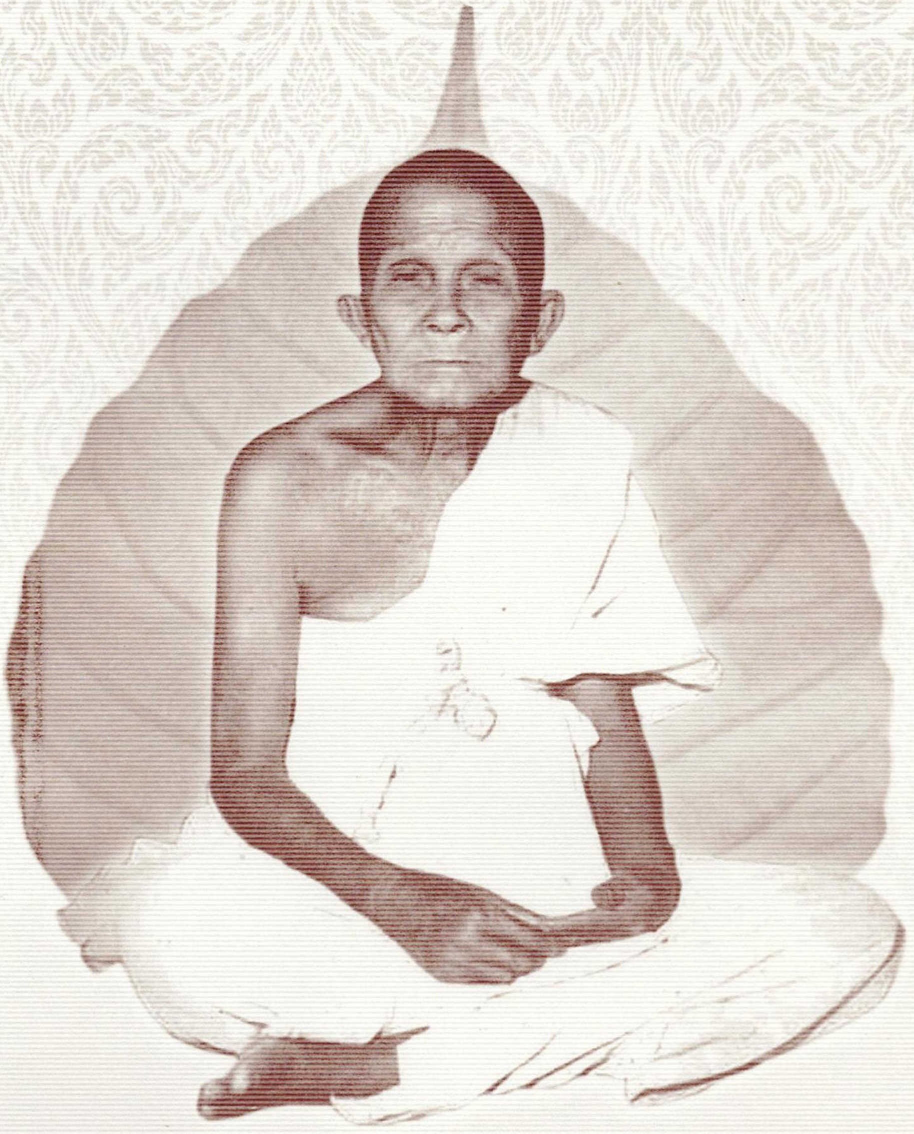

อัตชีวประวัติ

ครูบาเจ้าอภิชัย ขาวปี

วัดพระพุทธบาทผาหนาม อ.ลี้ จ.ลำพูน

คำปรารภ

"คนเฮาถ้าใจ๋เป๋นพระ จะนุ่ง จะทรง จะห่ม ผ้าสีไหนก่เป๋นพระ" เป็นคำพูดของครูบาเจ้าศรีวิชัย ได้กล่าวหรือสั่งแก่ครูบาเจ้าอภิชัย ขาวปีไว้ หลังจากที่ครูบาเจ้าอภิชัย ขาวปี ครองผ้าขาวครั้งสุดท้าย

จากปีพุทธศักราช ๒๕๒๐ ผ่านมาจนถึงปัจจุบันนี้ รวมเป็นระยะเวลา ๔๐ ปีที่ครูบาาเจ้าอภิชัย ขาวปีได้ละสังขารไป อันเหลือไว้แต่บารมี คุณงามความดี คุณูปการ ที่ท่านได้สร้างไว้ เมื่อครั้งที่ท่าน ยังมีชีวิตอยู่ อิทิเช่น โรงเรียน วัด สถานที่ราชการ และสาธารณูปการ ต่างๆ มากมายอันเป็นสาธารณประโยชน์ ต่อชนรุ่นหลังตลอดระยะเวลายาวนานกว่า ๑๑๐ ปี (นับจากที่ท่านได้อุปสมบท) ที่ท่านได้สร้างบารมีอันเป็นแนวทางแห่งพระโพธิสัตว์ ทั้งที่ท่านถูกกลั่นแกล้ง ปองร้าย หลายต่อหลายครั้ง แต่ด้วยจิตเมตตาของพระโพธิสัตว์ ท่านจึงตั้งมั่น ในสัจจะบารมี ขันติบารมี อย่างยิ่งยวด จนทำให้ได้ประจักษ์ ในวาระสุดท้ายของท่าน ท่านก็ยังเมตตารับเป็นประธานการก่อสร้างต่างๆ ในวันมาฆบูชา ของปี พ.ศ.๒๕๒๐ ระหว่างเดินทางจากวัดสันทุ่งแฮม อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปางเพื่อไปเป็นประธานก่อสร้าง พระวิหาร ที่ วัดท่าต้นธงชัย อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย ตลอดการเดินทางนั้นครูบาเจ้าอภิชัย ขาวปี มีความประสงค์จะกลับวัดพระพุทธบาทผาหนาม จึงได้กล่าวกับผู้ร่วมเดินทาง ว่า **"...เมื่อใด จะถึงผาหนาม กูใคร่อยากปิ๊กผาหนาม จะไปหลับอิ่ม ๆ นอนอิ่ม ๆ นั่งผ่อ นอนผ่อผาหนาม..."** แม้ว่าเมื่อครั้งท่านมีชีวิต ความปรารถนานี้ไม่สมประสงค์ แต่สุดเราก็เห็นในอมตะวาจาที่ท่านรักษาสัจจะเป็นที่ตั้ง ดังคำที่ท่านได้กล่าวสอนลูกศิษย์ไว้เสมอว่า **"...คนเฮาสัจจะเป๋นใหญ่ ใจ๋เป๋นรอง..." "...คนเฮาต้องทำตั๋วเหมือนนาฬิก๋า เมื่อถึงเวลามันก่ ตี๋..."** จนสุดท้ายสรีระสังขารท่าน ก็ได้มาตั้งอยู่ ณ วัดพระพุทธบาทผาหนาม ดังคำที่ท่านได้เปล่งวาจาไว้จนถึงปัจจุบันนี้

ความศรัทธา ความเลื่อมใสที่ สาธุชนมีต่อครูบาเจ้าอภิชัย ขาวปี ได้เห็นเด่นชัดที่สุด คือ งานประจำปี "วันกตัญญู ครบรอบมรณะกาล เปลี่ยนผ้าครอง สรีระร่างทิพย์ครูบาเจ้าอภิชัย ขาวปี" ในทุกๆ ปีที่ผ่านมา สาธุชนที่มาร่วมงานยิ่งมีมากขึ้น มากขึ้นและมากขึ้น ที่สำคัญที่สุด ทุกๆ คนล้วนมาด้วยใจ ทุกคนมาด้วยความศรัทธา ความเชื่อมั่น ต่อคุณงามความดีของท่าน ที่ได้สร้างไว้

วันที่ ๑ - ๔ มีนาคม ในปีนี้ (พ.ศ.๒๕๖๐) เป็นปีที่ครบรอบมรณะกาล ๔๐ ปี ของท่านครูบาเจ้าอภิชัย ขาวปี คณะสงฆ์และคณะศรัทธาของวัดพระพุทธบาทผาหนาม จึงได้จัดทำหนังสือ **"อัตชีวประวัติครูบาเจ้าอภิชัย ขาวปี"** โดยได้ปรับปรุงครั้งล่าสุด และได้สอดแทรกคำสอน เรื่องเล่าในความทรงจำของบุคคลต่างๆ ลงไว้ในหนังสือเล่มนี้

การนี้ พระภิกษุสงฆ์ สามเณร คณะศรัทธา วัดพระพุทธบาทผาหนาม และคณะศิษยานุศิษย์ครูบาเจ้าอภิชัย ขาวปี ขอตั้งสัจจะอธิฐาน ต่อสัจจะอมตะวาจาของครูบาเจ้าอภิชัย ขาวปี ที่มีต่อสังคมและพระพุทธศาสนา โดยจะนำมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติอย่างตั้งใจจริง

ทิพยวิญญาณ ของครูบาเจ้าอภิชัย ขาวปี อยู่ ณ ที่แห่งใดโดยญาณของพระโพธิสัตว์ ของท่านจงทราบถึงความอาลัย ความรัก ที่คณะลูกศิษย์มีต่อท่าน และขอให้ท่าน ได้มาเป็นแสงธรรมส่องนำทางของเหล่าศิษยานุศิษย์ ให้พบหนทางออกจากปัญหาต่างๆ ตลอดจนสิ้นอายุขัย อันจะมีสถานที่ไปคือ สรวงสวรรค์ จนถึงที่สุดคือพระนิพพาน เทอญฯ

พระครูสุนทรอรรถการ
คณะพระภิกษุสงฆ์ สามเณร
ศรัทธาวัดพระพุทธบาทผาหนาม

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำปรารภ	ก
สารบัญ	ค
คำไหว้ครูบาเจ้าอภิชัย ขาวปี	ง
ประวัติวัดพระพุทธบาทผาหนาม อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน	๑
ชีวประวัติครูบาเจ้าอภิชัย ขาวปี	๔
- ถิ่นกำเนิด	๔
- ชีวิตวัยเยาว์	๕
- การพลัดพรากที่ยิ่งใหญ่	๖
- แสงทอง - แสงธรรม	๗
- ผจญมาร	๘
ถูกบังคับให้สึกและครองผ้าขาวครั้งที่ ๑	๙
สร้างโรงพยาบาลจังหวัดลำพูน	๑๐
วันพ้นโทษ	๑๑
อุปสมบทครั้งที่ ๒	๑๒
ถูกบังคับให้สึกและครองผ้าขาวครั้งที่ ๒	๑๒
มารตามรังควาน	๑๔
ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่มาขอพบ	๑๕
สร้างวัดพระพุทธบาทตะเมาะ	๑๖
ช่วยครูบาศรีวิชัยสร้างทางขึ้นดอยสุเทพ	๑๗
อุปสมบทครั้งที่ ๓	๑๘
ครองผ้าขาวครั้งที่ ๓ (ครั้งสุดท้าย)	๑๘
วันสูญเสียอาจารย์ผู้ยิ่งใหญ่	๑๙
สร้างวัดพระพุทธบาทผาหนาม	๒๐
วันจากที่ยิ่งใหญ่	๒๓
ชีวิตภาคปาฏิหาริย์	๒๔
- ถูกระดมยิง	๒๔
- ห้ามระเบิด	๒๕
- มีญาณล่วงรู้เหตุที่เกิด	๒๕
- เป็นผู้มีแรงอธิษฐานเป็นเยี่ยม	๒๕
- เป็นผู้นิรันตราย	๒๖
- แม้มรณภาพก็ไม่เน่าเปื่อย	๒๖
เรื่องเล่าเกี่ยวกับครูบาอภิชัย ขาวปี	๒๖
พระอาจารย์ชัยวัฒน์ อชิโต ได้เล่าถึงครูบาเจ้าอภิชัย ขาวปี	๒๘
หลวงพ่อเล็ก สุธมฺมปญฺโญ วัดท่าขนุน อ.ทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี	๒๙
บัญชีรายชื่อสถานที่ศาสนประโยชน์และสาธารณประโยชน์ ที่ครูบาเจ้าอภิชัย ขาวปีได้สร้าง	๓๑
แหล่งอ้างอิง	๓๗
ภาคผนวก	๓๘

คำไหว้ครูบาเจ้าอภิชัย ขาวปี

(ของครูบาเจ้าชัยยะวงศาพัฒนา วัดพระพุทธบาทห้วยต้ม อ.ลี้ จ.ลำพูน)

ตั้งนะโมฯ ๓ จบ

สาธุ อะหัง นะมามิ พระอภิชัยยาชะนะภิกขุ เสตะเถระ
สีละวันตา นะวะโลกุตตะระ ธัมมะ บัณฑิตตั๋ง กะตั๋ง
ปุญญั๋ง ปะติสังขาระ วะระ พุทธะสาสะนัง อะระหันตะ
โพธิสัตโต ปุญญังโณ เมนาโถ สิระสา นะมามิ

ชาตะ ๑๗ เมษายน พ.ศ.๒๔๓๒
มรณภาพ ๓ มีนาคม พ.ศ.๒๕๒๐
อายุ ๘๘ ปี ๗๒ พรรษา

ประวัติวัดพระพุทธบาทผาหนาม อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน

วัดพระพุทธบาทผาหนาม ตั้งอยู่ที่ตำบลป่าไผ่อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน นับเป็นปูชนียสถานที่สำคัญแห่งหนึ่งของอำเภอลี้ เพราะในเดือน ๘ เหนือ ของทุกปีจะมีงานนมัสการสรงน้ำพระธาตุเจดีย์และพระบาทเป็นประจำ โดยมีประชาชนทั่วทุกสารทิศหลั่งไหลกันมาทำบุญเป็นจำนวนมาก ลักษณะพระบาทเป็นรอยค่อนข้างชัดเจนเหยียบประทับไว้บนแผ่นหินบนดอยผาหนาม ปัจจุบันสร้างมณฑปรูปเจดีย์ครอบไว้และพุทธศาสนิกชนต่างให้ความศรัทธาว่าเป็นรอยพระบาทของพระองค์ รอยพระบาทแห่งนี้ถูกค้นพบมานานเท่าใดไม่ปรากฏ แต่จากหลักฐานที่พบเข้าใจว่าจะเป็นวัดมาก่อน เพราะพบซากอิฐปรักหักพัง และรายชื่อเจ้าอาวาส ๘ รูปนับย้อนหลังอายุการครองวัดไปเกือบถึง ๓๐๐ ปี จากนั้นวัดพระพุทธบาทผาหนามก็ได้รกร้างว่างเปล่าไปเป็นเวลาช้านานจะด้วยสาเหตุใดไม่ปรากฏ จากตำนานพระพุทธบาทผาหนามที่จารึกไว้บนใบลานได้เล่าว่า ครั้งพุทธกาลสมัยที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้เสด็จจาริกโปรดเวนัยสัตว์ด้วยพระมหากรุณาธิคุณอันยิ่ง ใหญ่บริสุทธิ์ ด้วยทรงหวังจะให้สัตว์พ้นทุกข์จากวัฏสงสารอยู่อย่างไม่ย่อท้อพระทัย ณ ปัจจุสมัยใกล้รุ่งของคืนวันหนึ่ง ขณะที่ทรงแผ่ขอบข่ายแห่งพระญาณอันกว้างใหญ่หาขอบเขตมิได้ เพื่อตรวจดูเวนัยสัตว์อันพอที่พระองค์จะโปรดได้นั้นก็ทรงเล็งเห็นว่า พญานาคราชตนหนึ่งอยู่ในถ้ำดอยผาหนามมีอุปนิสัยที่จะทรงโปรดได้ พร้อมกับทรงทราบด้วยพุทธญาณว่าสถานที่ที่พญานาคราชอยู่นั้นจะเป็นสถานที่ประกาศสัจธรรมแห่งพระองค์ที่สำคัญในอนาคตกาล หลังจากสำเร็จพุทธกิจแล้วจึงเสด็จมาสู่สถานที่อันเป็นเขตของอำเภอลี้ ในปัจจุบันนี้ และทรงพักผ่อนพระอิริยาบถ ณ ผาลาด ซึ่งในปัจจุบันนี้ยังปรากฏหลักฐานอยู่ ณ ท่ามกลางแม่น้ำลี้ใกล้ๆ กับบนดอยผาหนาม จะกล่าวถึงนาคราชยักษ์ตนดังกล่าว ครั้งนั้นได้อาศัยอยู่ในถ้ำใต้ดอยผาหนาม มีนิสัยดุร้ายชอบจับคนและสัตว์กินเป็นอาหารอยู่เสมอ โดยสั่งสมปาณาติบาต

เป็นจำนวนมาก ในวันที่พระพุทธองค์มาประทับอยู่ที่ผาลาดนั้น มีสุนัขจิ้งจอกตัวหนึ่งได้ท่องเที่ยวมาตามประสาผ่านมาที่หน้าถ้ำอันเป็นที่สถิตของพญานาค เกิดความหิวน้ำเห็นแอ่งน้ำเล็กๆ ที่หน้าถ้ำจึงตรงเข้าไปหมายจะดื่มกิน พญานาคตนนั้นเห็นจึงเลื้อยพุ่งเข้าหาสุนัขจิ้งจอกเพื่อหมายที่จะจับกิน เมื่อสุนัขจิ้งจอกเห็นดังนั้นด้วยความรักตัวกลัวตายมันจึงวิ่งหนีไปทางที่พระพุทธองค์ประทับอยู่โดยมีนาคราชยักษ์ไล่ตามไปติด ๆ จนสุนัขจิ้งจอกอ่อนแรงด้วยความหิวกระหายกอร์ปกับความเหนื่อย ก็พอดีมันมาซวนเซซบแทบพระพุทธบาทของพระศาสดา พอดีด้วยอาการที่สิ้นแรงพระพุทธองค์จึงเอื้อมพระหัตถ์ลูบหัวมันด้วยพระเมตตา แล้วทรงใช้พระดรรชนีจิ้มตรงแผ่นหิน ทันใดนั้นก็มีสายน้ำพุ่งขึ้นมาด้วยพุทธปาฏิหาริย์ให้สุนัขจิ้งจอกได้ดื่มกินให้สมอยาก ฝ่ายพญานาคไล่ตามมาถึงเห็นสุนัขจิ้งจอกอยู่แทบพระพุทธบาทของพระพุทธองค์ ก็มิอาจเข้าใกล้ได้ด้วยอำนาจพุทธฤทธิ์ จึงหันกลับมาสู่ถ้ำด้วยความโกรธและอาฆาตในพระองค์ที่ทรงขัดขวางไม่ให้มันกินสุนัขจิ้งจอก ได้สมใจหลังจากที่ทรงช่วยสุนัขจิ้งจอกตัวนั้นให้พ้นภัยแล้วพระองค์จึงเสด็จมาที่ดอยผาหนาม พญานาคราชเห็นพระองค์เสด็จมาดังนั้น จึงเนรมิตให้ดอยทั้งลูกปรากฏเป็นหนามอันแหลมคมไปหมดหวังจะไม่ให้พระองค์ขึ้นไปบนดอยได้พร้อมทั้งแผ่พังพานกั้นทางเสด็จ พระพุทธองค์ทรงเล็งเห็นว่าจะโปรดพญานาคราชตัวนี้ โดยมิได้ข่มมานะทิฏฐิเสียก่อนมิได้จึงเหาะขึ้นบนอากาศด้วยพุทธฤทธิ์ แล้วเหยียบพระพุทธบาทลงบนพังพานกดเศียรพญานาคราชลงกับพื้นหินจนพญานาคขยับร่างไม่ได้แล้วมันก็หายตัวไปด้วยอิทธิฤทธิวิธี พระพุทธองค์จึงเสด็จเข้าไปในถ้ำที่อยู่ของพญานาคราชสักครู่หนึ่งก็มีมานพคนหนึ่งมีรูปกายสวยงามเข้ามาหาพระองค์ทรงทราบด้วยพระญาณว่ามานพคนนี้คือพญานาคราชจำแลงมานั่นเอง ฝ่ายมานพจำแลงหลังจากกราบด้วยเบญจางคประดิษฐ์แล้วจึงทูลขึ้นว่า ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ท่านเป็นผู้มีวรรณะอันผ่องใสมีสายพระเนตรประดุจด้วยเมตตา อะไรหนอที่ทำให้ท่านเป็นดังนี้ พระพุทธองค์จึงตรัสว่าดูกร นาคราชเราเป็นผู้หลุดพ้นแล้ว เว้นจากการเบียดเบียน เมื่อใจเราปราศจากกิเลสเหตุเศร้าหมองใจเราจึงผ่องแผ้ว เมื่อใจเราผ่องแผ้ว ร่างกายเราจึงผ่องใส พญานาคได้ฟังพุทธดำรัสดังนั้น ก็เกิดความเลื่อมใส ทราบด้วยอุปนิสัยว่านี้คือพระพุทธเจ้า จึงเกิดปิติแล้วทูลว่า ข้าแต่พระพุทธองค์ผู้เจริญ ข้าพระพุทธองค์มีความทุกข์ยิ่งนัก ร้อนรนด้วยการแสวงหา ขอพระพุทธองค์จงเป็นที่พึ่งแก่ข้าพระพุทธองค์ด้วยเถิด พระพุทธองค์จึงตรัสสอนว่า ดูกร นาคราชการแสวงหาย่อมเป็นความทุกข์ การเบียดเบียนผู้อื่น

ย่อมทำให้เกิดความร้อนรนกระวนกระวาย ท่านจงมีศีลเป็นเครื่องทรง แล้วตั้งตนอยู่ในธรรมท่านจะเป็นผู้ถึงพร้อมด้วยความสุขที่แท้จริง แล้วทรงประทานศีลให้พญานาคราชสมาทานและตรัสธรรมกรตสอนสั่ง หลังจากจบเทศนาพญานาคเกิดปิติมีน้ำตาอันอาบหน้าด้วยความซาบซึ้ง แต่มิอาจบรรลุธรรมได้เพราะมีชั้นภูมิเป็นสัตว์เดรัจฉาน พระองค์จึงเสด็จขึ้นสู่หลังดอยผาหนามทรงอธิษฐานเหยียบประทับรอยพระพุทธบาทไว้ที่แผ่นหิน แล้วตรัสกับพญานาคราชว่า ดูกร นาคราชท่านจงรักษาสถานที่แห่งนี้ไว้เถิด เพราะต่อไปในอนาคต รอยพระพุทธบาทแห่งนี้จะเป็นที่แห่งมหาชนมาบูชาเป็นสังเวชนียสถาน เมื่อเขาทั้งหลายได้มาถึงน้อมรำลึกถึงเราย่อมเข้าถึงธรรมเหตุนั้น เขาทั้งหลายย่อมมีความสุข มีสุขคติเป็นที่หวัง หลังจากโปรดพญานาคแล้วพระองค์จึงเสด็จกลับ ฝ่ายพญานาคสมาทานศีลตั้งมั่นอยู่ในธรรมมิหวั่นไหว เมื่อขาดจากการจับสัตว์กินเป็นอาหาร ร่างกายก็อยู่ไม่ได้ จึงถึงแก่ความตาย ด้วยอานิสงส์แห่งศีลและการได้สดับธรรมจากพระโอฐแห่งพระพุทธเจ้าจึงได้เกิดเป็นรุกขเทวดา มีวิมานอันเป็นทิพย์สถิตอยู่ ณ ถ้ำผาหนาม รักษาพระพุทธบาทอยู่ตราบเท่าทุกวันนี้ และจะได้หลุดพ้นเป็นพระอรหันต์ ก็ในอนาคตกาลเมื่อพระศรีอาริยเมตไตรยเสด็จอุบัติขึ้นแล้วในโลก ตำนานผาหนามก็จบลงเพียงเท่านี้

หลังจากนั้น รอยพระพุทธบาทแห่งนี้ก็ถูกค้นพบและมีศรัทธาพุทธศาสนิกชนมานมัสการมิได้ขาด จนเกิดความเจริญรุ่งเรืองกลายเป็นวัด โดยมีหลักฐานการครองการสร้างวัดพระพุทธบาทผาหนามจากพระเถรานุเถระ เท่าที่ทราบตามลำดับ ดังนี้

๑. พระครูบามหารัตนาคร
๒. ครูบาปินใจ
๓. ครูบาพุทธิมา
๔. ครูบาสุนันทะ
๕. ครูบาจันทร์แก้ว
๖. ครูบาก๋า (เดิมอยู่วัดห้วยต้ม)
๗. ครูบาอินตุ้ย (เดิมอยู่วัดนาทราย)
๘. ครูบาสุยะ (เดิมอยู่วัดแม่หว่าง)

หลังจากท่านครูบาสุยะเป็นเจ้าอาวาสแล้ว ก็ไม่ปรากฏว่าวัดพระพุทธบาทผาหนาม มีเจ้าอาวาสชื่อใดครอบครองอีก และวัดแห่งนี้ก็ผุพังรกร้างไปตามกาลเวลา เข้าใจว่าบ้านเมืองระยะนั้นคงจะเกิดภัยสงคราม จนกระทั่งถึงปี ๒๕๐๗ ท่านครูบาเจ้าอภิชัย ขาวปี จึงร่วมกับราษฎรหมู่บ้านผาหนาม ซึ่งได้อพยพมาจากอำเภอฮอด อันเนื่องมาจากน้ำท่วมจากการสร้างเขื่อนภูมิพลจังหวัดตาก และศรัทธาพุทธศาสนิกชนจากที่ต่างๆ ช่วยกันสร้างวัดขึ้นอีก จนเจริญรุ่งเรืองถึงปัจจุบันนี้ สมกับพุทธทำนายที่ทรงพยากรณ์ สถานที่แห่งนี้จะเจริญเป็นสังเวชนียสถานและประกาศพระสัทธรรมแก่ผู้แสวงหาต่อไปในอนาคตกาล ณ ปัจจุบันนี้ มีท่านพระครูสุนทรอรรถการ เป็นเจ้าอาวาสวัดพระพุทธบาทผาหนาม

ชีวประวัติครูบาเจ้าอภิชัย ขาวปี

ถิ่นกำเนิด

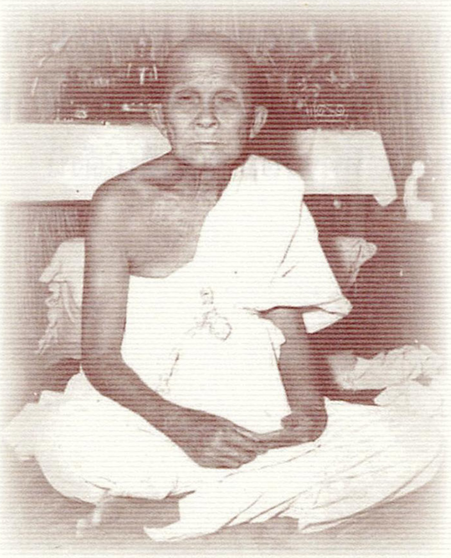

ในปีพุทธศักราช ๒๔๓๒ ณ หมู่บ้านแม่เทย อ.ลี้ จ.ลำพูน ในปัจจุบันนี้ สมัยนั้นความเจริญยังย่างกรายมาไม่ถึง ทุรกันดารไปเสียทุกอย่าง เพราะยังเป็นบ้านป่าหย่อมเล็ก ๆ เพียง ๙ หลังคาเรือน ตั้งอยู่โดยมีความทะมึนของขุนเขาลำเนาไพรเป็นรั้วรอบ จากคำบอกเล่า แม่เทยสมัยนั้นตกยามค่ำคืนเสียงสำสัตว์น้อยใหญ่ ร้องระงมรอบบ้าน ไม่ว่า เสือ ช้าง เก้ง กวาง คละเคล้ากันไปได้ยินถนัด ท้ายหมู่บ้าน เป็นครอบครัวเล็ก ๆ ของผัวหนุ่มเมียสาวคู่หนึ่งอาศัยอยู่ แม้จะยากจนแต่ก็มีความสุข ฝ่ายผัวมีเชื้อสายชาวลัวะ ชื่อเม่า และเมียชื่อจันตา เขาทั้งสองดำรงชีพแบบชาวบ้านป่าทั้งหลายด้วยการทำไร่ ปลูกผักหักฟืนไปวัน ๆ โดยหาจุดหมายเพื่อความเป็นปึกแผ่นไม่ค่อยมั่นใจนักเพราะความยากจน สมัยนั้นไม่มีการทำนาเพราะยังไม่มีการบุกเบิกแต่จะพากันปลูกข้าวไร่แทน ได้ผลบ้างไม่ได้บ้าง

แต่ที่แน่นอน ไม่พอกินไปตลอดรอดปี ซึ่งถ้าหากข้าวเปลือกที่กักตุนหมด อาหารหลักที่รับช่วงต่อจากข้าวก็คือ กลอย กลอยเป็นพืชใช้กินหัวจัดอยู่ในตระกูลเผือกมัน มีหัวอยู่ในดิน ชาวบ้านป่าจะเที่ยวขุดมากักตุนไว้ในฤดูของมัน ซึ่งสมัยนั้นมีชุกชุม โดยเอาหัวกลอยที่ขุดมาได้นั้นปลอกเปลือกฝานเป็นชิ้นบาง ๆ นำมาตากแดดให้แห้งเก็บไว้ได้นาน ๆ เวลาจะกินก็ใช้วิธีนึ่งจนสุก แล้วแปรเป็นอาหารทั้งรูปข้าวและของหวาน โดยจะเอาคลุกน้ำอ้อยน้ำตาล โดยขูดมะพร้าวผสมก็กินอร่อยหรือจะกินกันประเภทกับ เช่น ผัก เนื้อ ก็ได้ดีเหมือนข้าว

ในวันจันทร์ เดือน ๗ เหนือ ปีกัดเป้า (ปีฉลู) ซึ่งตรงกับวันที่ ๑๗ เดือนเมษายน พ.ศ.๒๔๓๒ อันเป็นวันมหาสงกรานต์ คำเมืองเรียกว่าวันปากปี ครอบรัวของนายเม่า นางจันตา ก็มีโอกาสต้อนรับชีวิตเล็ก ๆ ชีวิตหนึ่ง ซึ่งลืมตาขึ้นมาดูโลกในวันนี้ นับเป็นสายเลือดและพยานรักคนแรกและคนเดียวของพ่อเม่า แม่จันตา เพื่อให้เป็นมงคลตามวันทั้งสองจึงตั้งชื่อทารกน้อยนั้นว่า “จำปี”

ชีวิตวัยเยาว์

ดังกล่าวแล้วว่า ครอบครัวท่านเป็นครอบครัวชาวบ้านป่าฐานะยากจน อาหารการกินจึงขาดแคลน มีแต่ผักกับกลอยเป็นอาหารหลัก เด็กชายจำปี จึงมีร่างกายบอบบาง พุงค่อนข้างป่องเพราะโรคขาดสารอาหาร จึงมักเจ็บออด ๆ แอด ๆ แต่ก็ไม่ร้ายแรงนัก จำปีมีแววฉลาดแต่ยามเล็ก ๆ ว่านอนสอนง่าย และเรียนรู้ประสบการณ์จากป่าความสงบของธรรมชาติมาตลอดชีวิต แม้จะยากจนแสนเข็ญ ครอบครัวนี้ก็ยังคงมีความสงบสุข ยิ่งมีลูกน้อยเป็นสื่อสายใจ พ่อเม่า แม่จันตา ก็ยิ่งมุมานะทำงาน เพื่อสร้างอนาคตให้เด็กน้อยจำปีขึ้นอีกเท่าตัว เด็กชายจำปี คงไม่เข้าใจการต่อสู้ของพ่อแม่นัก คงยังมีความร่าเริงสนุกไปตามประสาเด็ก ๆ และความน่ารักอันไร้เดียงสาของเขามันหมายถึงความรักของพ่อแม่ที่ทุ่มเทให้ลูกน้อยจนสุดหัวใจ แม้ทั้งสองร่างกายจะเปื้อนเหงื่อ กว่าชีวิตประจำวันจะสิ้นสุดก็ต่อเมื่อใกล้ค่ำย่ำสนธยา แต่ใบหน้าไม่เคยว่างรอยยิ้มอย่างเป็นสุข เมื่อเห็นลูกน้อยโผผวาเข้าหาอ้อมกอดนี่คือความรักของพ่อแม่ทุกคนในโลกที่มีต่อลูกน้อย

การพลัดพรากที่ยิ่งใหญ่

พระพุทธองค์ได้ตรัสไว้ว่าโลกนี้เป็นอนิจจัง มีความไม่เที่ยงแท้เป็นเครื่องกัดกร่อน ชีวิตมนุษย์ที่อุบัติขึ้นมาหาจุดหมายที่แท้จริงไม่ได้ แต่เมื่อเกิดขึ้นมาแล้ว สุข กับ โศก มักจะเป็นเครื่องล้อเล่นให้ได้พบเสมอ พบกันเพื่อจะจากกันในที่สุด เป็นอยู่เช่นนี้เหมือนกันทั้งโลก ครอบครัวของหนุ่มเม่าก็เช่นกัน จากความกรากกรำในงานไร่ และต่อสู้เพื่อเลี้ยงทุกชีวิตที่ตนรับผิดชอบ ทำให้เขาล้มเจ็บลง มันเป็นไข้ป่าที่ร้ายแรงซึ่งหลายคนเสี่ยงเอา หากว่าเป็นแล้วก็พึ่งยากลางบ้านต้มกินกันตามที่ผู้เฒ่าผู้แก่ หมอกลางบ้านจะแนะนำให้อยู่หรือตายนั่นแล้วแต่บุญกรรม สำหรับหยูกยาทันสมัยไม่ต้องพูดถึง เพราะไกลความเจริญเหลือเกิน พูดง่าย ๆ ว่า จากลี้ไปเชียงใหม่ในสมัยนั้น ต้องเดินกันเป็นสิบ ๆ วัน สำหรับพ่อเม่า ค่อนข้างโรคร้าย ยากลางบ้านประเภทสมุนไพรสกัดโรคร้ายไม่อยู่ อาการมีแต่ทรงกับทรุด แม่จันตาต้องนั่งเฝ้ามิยอมห่างด้วยความเป็นห่วง กังวล โดยมีลูกน้อยนั่งอยู่ด้วยนัยน์ตาปริบ ๆ ด้วยคำถามที่ว่า “ พ่อเป็นอะไร ทำไมจึงไม่ลุกนั่งหอมอุ้มลูกเหมือนเก่าก่อน” แม่ก็ได้แต่บอกว่าพ่อไม่สบาย พร้อมกับน้ำตาอาบแก้มกับถามสุดท้ายอันไร้เดียงสาของลูก พร้อมกับตั้งความหวังว่า พ่อคงไม่เป็นอะไรมากนัก แต่อนิจจาความตายนั้นไม่คำนึงถึงเวลา และความรู้สึกของมนุษย์เลย แล้ววันนั้นวันที่พ่อเม่าต้องจากทุกคนไปอย่างไม่มีวันกลับก็มาถึง ท่ามกลางความเศร้าโศกของแม่จันตาและความอาลัยรักของเพื่อนบ้าน พ่อเม่าทิ้งซากที่ผอมเหลือแต่หนังหุ้มกระดูกอยู่บนที่นอนเก่า ๆ ให้แม่จันตาได้ร่ำไห้กอดรัดปิ่มว่าจะขาดใจตามไปด้วย เด็กชายจำปียังไร้เดียงสาเกินไปนักที่จะเข้าใจว่า ความตายคืออะไรด้วยวัยเพียง ๔ ขวบ ก็ได้แต่พร่ำถามว่า แม่ร้องไห้ทำไม ใครทำอะไรให้แม่แล้วพ่อทำไมไม่ช่วยแม่ ทำไมพ่อจึงไม่พูด? ทุกคนที่เฝ้าดูอยู่จึงได้แต่เบือนหน้าหนีด้วยความสงสาร สะเทือนใจความพลัดพรากจากของรัก คนรัก นับว่าเป็นความเจ็บปวดรวดร้าวใจอย่างนี้เอง

แสงทอง - แสงธรรม

นับจากพ่อเม่าจากไปแล้ว ก็เหลือแต่สองแม่ลูกกัดฟันต่อสู้ชีวิตท่ามกลางบ้านน้อยในห้อมล้อมของดงป่า จึงขาดความอบอุ่นอย่างสิ้นเชิง เมื่อความมืดของราตรีมาถึงหลายครั้งที่สองแม่ลูกต้องผวาเข้ากอดกันด้วยใจระทึก เมื่อเสียงกระโชกคำรามของเจ้าป่าดังมาที่ชายป่าใกล้บ้าน เสียงนกกลางคืนที่กรีดร้อง นี่หากพ่อเม่ายังอยู่พ่อก็คงเป็นที่พึ่งปลอบขวัญ เหมือนมีกำแพงคอยกางกั้น เมื่อขาดพ่อโลกนี้เหมือนโลกร้างมีแต่เพียงจำปีกับแม่เพียงสองคนและมาถึงขณะนี้จำปีเริ่มเติบใหญ่ แม้ร่างจะเล็กแต่เหตุการณ์และสิ่งแวดล้อมก็หล่อหลอมหัวใจเด็กจำปีให้แกร่งดังเพชร และนี่เป็นสิ่งหนึ่งที่ทำให้ท่านเป็นผู้ไม่หวั่นไหวต่ออุปสรรค เป็นนักต่อสู้ชีวิตที่เข้มแข็งในกาลต่อมา เด็กชายจำปีกับแม่ช่วยกันต่อสู้ในการดำรงชีพอย่างทรหด จวบจนอายุ ๑๖ ปี แม้จะเป็นวัยรุ่น แต่ความคับแค้นที่ผจญอยู่แทบทุกวัน ทำให้จำปีไม่ร่าเริงเหมือนเด็กทั่วไปกลับเป็นอันสงบเสงี่ยมเจียมตัว ชอบอยู่คนเดียวเงียบ ๆ และมีความคิดเป็นผู้ใหญ่เกินตัว สมัยนั้นท่านครูบาเจ้าศรีวิชัย ยังอยู่ที่วัดบ้านปางวันหนึ่งแม่จึงเรียกเจ้าจำปีเข้ามาถาม " ลูกอยากบวชไหม" จำปีตอบว่า "อยากบวช แต่ยังห่วงแม่เมื่อลูกบวชแล้วจะมีใครดูแล" แม่ตอบว่า "แม่อยู่ได้อย่าห่วงเลย อีกประการหนึ่งการบวชนี้เป็นการช่วยพ่อแม่ที่ดีที่สุด เพราะเป็นการทดแทนบุญคุณพ่อแม่อย่างแท้จริง เมื่อเห็นลูกนุ่งผ้าเหลือง ก็นับว่าเป็นความสุขชื่นใจอย่างเหลือเกิน" และจากคำแนะนำนี้ เด็กชายจำปีจึงถูกแม่พาไปฝากตัวเป็นลูกศิษย์ของท่านครูบาเจ้าศรีวิชัย และในทันทีที่นำไปฝากเพียงท่านครูบาเห็นลักษณะเด็กชายจำปีท่านก็รับไว้ทันที เหมือนดั่งจะมีตาทิพย์มองเห็นว่า เด็กคนนี้ในอนาคตจะต้องยิ่งใหญ่ในฐานะนักบุญแทนท่าน และอีกไม่นานหลัง จากร่ำเรียนสวดมนต์ อ่านเขียนอักขระทั้งภาษาไทยและพื้นเมืองจบแล้ว ท่านครูบาศรีวิชัย จึงให้บรรพชาเป็นสามเณร

(ในหนังสือ ปถมมูลกรรมฐาน ๔๐ ทัส ครูบาอภิชัย ขาวปี อักษรธรรมล้านนา หน้า ๒ ที่ท่านเรียบเรียงด้วยตัวเอง ได้กล่าวถึงเหตุการณ์เมื่อครั้งนั้นไว้ว่าเมื่อท่านอายุได้ ๑๔-๑๕ ปี ท่านก็มาขบคิดรำพึงว่า **"...พ่อแม่แห่งกูนี้ งัวควายไร่นาก็บ่มี ก็มาเวทนาเป็นทุกข์ด้วยกินกลอยกินมัน บางทีก็ได้กินข้าว ก็มาเวทนาเป็นทุกข์บ่รู้เสี้ยงรู้เมี้ยน**

สักเทื่อ อายุกูได้ ๑๔-๑๕ ปีแล้ว กูจักหาอันใดมาเลี้ยงแม่กูก็บ่มี ธรรมดาคนเรา ถ้าอายุได้ ๑๘-๑๙ ก็จักเอาผัวเอาเมียแล้ว ถ้าอายุกูได้ ๑๘-๑๙ ถ้าไปตกลูกตกเมียเสีย กูก็จักเมาเลี้ยงลูกเลี้ยงเมียอยู่ ไผจักมาเลี้ยงแม่แห่งกู แม่แห่งกูก็จักมีความเวทนาลำบากด้วยอันกลั้นข้าวอยากน้ำแลอาหารต่าง ๆ ถ้ากูไปเอาลูกเอาเมียเสีย ก็จักเมาเลี้ยงแต่ลูกแต่เมียก็บ่มีประโยชน์กับแม่แห่งกู ก็บ่มีบุญกับแม่แห่งกู ก็บ่มีประโยชน์กับตัวกู ก็บ่มีบุญกับตัวกู กูควรเข้าไปบวชในศาสนา ก็ยังจักมีประโยชน์กับแม่แห่งกู ก็ยังจักมีบุญกับแม่แห่งกู ก็ยังจักมีประโยชน์กับตัวกู ก็ยังจักมีบุญ กับตัวกู ถ้ากูได้บวชเป็นเณรแล้ว ก็ยังจักมีเพื่อนมาทานข้าวสุกข้าวสารเงินทองอันใดก็ดี กูก็ยังจักได้เอามาเลี้ยงแม่แห่งกู...")

ผจญมาร

ระหว่างเป็นสามเณรท่านได้ปฏิบัติกิจอันจะพึงมีต่ออาจารย์คือ ครูบาศรีวิชัยอย่างครบถ้วนท่านจึงเป็นที่รักของอาจารย์อย่างยิ่งท่านจึงตั้งชื่อให้เหมือนกับอาจารย์ว่า "สามเณรศรีวิชัย" สามเณรน้อยได้เฝ้าอุปัฏฐากอาจารย์ และร่ำเรียนกัมมัฏฐานและอักษรสมัยจนจบถ้วนด้วยความสนใจ พร้อมกับปฏิบัติตามที่พร่ำสอนจนดวงจิตสงบพร้อมกันนั้นก็ถ่ายทอดในเชิงวิชาช่างก่อ สร้างจากอาจารย์จนเกิดความชำนาญและติดตามอาจารย์ ครูบาศรีวิชัยไปก่อสร้าง วัดอารามทุกหนทุกแห่งมิได้ขาดในด้านสถาปัตย์ ท่านจึงนับว่าเป็นหนึ่งท่านชำนาญจนถึงขนาดว่าเพียงเดินผ่านเสาไม้ต้นไหนก็สามารถรู้ได้ทันทีว่าเสาต้นไหนกลวงหรือตันทั้ง ๆ ที่ไม่ปรากฏว่าเสาต้นนั้นจะมีรอยกลวงให้ปรากฏเห็นแก่สายตา ท่านดำเนินชีวิตทั้งในด้านการปฏิบัติธรรม กัมมัฏฐาน และด้านพัฒนาก่อสร้างควบคู่กันไป จวบจนอายุได้ ๒๒ ปีเป็นสามเณรได้ ๖ พรรษา ท่านครูบาศรีวิชัยจึงอุปสมบทให้ แต่เพราะเหตุที่ท่านมีชื่อเหมือนกับอาจารย์ เมื่อเป็นภิกษุ อาจารย์จึงเปลี่ยนชื่อฉายาให้ใหม่ว่า "อภิชัยโย" ท่านอุปสมบทได้เพียง ๒ พรรษา ท่านจึงกราบลาพระอาจารย์ เพื่อที่จะแยกไปมุ่งงานก่อสร้างต่อไป

พระอภิชัย เริ่มงานก่อสร้างในสถานที่ต่าง ๆ ตั้งแต่อายุ ๒๔ จนถึงอายุ ๓๕ ปี ลางร้ายก็เริ่มอุบัติ สมัยนั้นใช้เงินตราปราสาททองตรารูปช้างสามหัว และเริ่มมีธนบัตรใช้ควบคู่กันไป ขณะที่กำลังก่อสร้างกุฏิวัดบ้านปาง อ.ลี้ จ.ลำพูน แต่ยังไม่ทันเสร็จปลัดอำเภอลี้ในสมัยนั้น ก็มาสอบถามถึงใบกองเกินการเกณฑ์ทหารจากท่านแต่ท่านไม่มี ตำรวจจึงคุมตัวไปจังหวัดลำพูนและส่งตัวฟ้องศาล เมื่อถูกศาลไต่สวนถึงใบกองเกินว่าทำไมถึงไม่ได้รับ ท่านก็ให้การว่า ในขณะที่เริ่มมีการเกณฑ์ทหารนั้นได้ระบุว่า ให้ขึ้นทะเบียนตั้งแต่อายุ ๑๘ ปีบริบูรณ์แต่ขณะนั้นอายุอาตมาได้ ๒๕ ปี บัดนี้อายุของอาตมาได้ ๓๕ ปีแล้ว จึงนับว่าพ้นการเกณฑ์แล้ว ศาลจึงพักเรื่องนี้ไว้ก่อน

(หมายเหตุ : พ.ศ.๒๔๔๘ มีประกาศใช้ "พระราชบัญญัติลักษณะเกณฑ์ทหาร ร.ศ.๑๒๔" พระราชบัญญัตินี้ไม่ได้ประกาศใช้พร้อมกันทั่วประเทศ แต่ค่อย ๆ ขยายไปเรื่อย ๆ จนถึง พ.ศ.๒๔๕๙ จึงประกาศบังคับใช้ครบทั่วราชอาณาจักร เข้าใจว่าในปีที่ พรบ. ดังกล่าวมีผลบังคับใช้ที่จังหวัดลำพูนนั้น เป็นปีที่ท่านมีอายุ ๒๕ ปี คือในพ.ศ.๒๔๕๗)

ถูกบังคับให้สึกและครองผ้าขาวครั้งที่ ๑

หลังจากนั้นอีกไม่นาน ท่านก็ต้องขึ้นศาลอีก และให้ท่านรับใบกองเกินแต่ท่านก็ไม่ยอมรับเพราะถือว่าอายุการเกณฑ์นั้นพ้นแล้ว แต่ศาลก็ตัดสินว่า "แม้ท่านจะพ้นการเกณฑ์แล้วในตอนนี้ แต่ท่านก็มีความผิดที่ในระหว่างที่อายุยังไม่พ้นการเกณฑ์ทหาร แต่ท่านก็ไม่ไปแจ้งแก่ทางการให้มีการยกเว้นหรืออย่างไรฉะนั้นท่านจึงมีความผิดให้จำคุก ๖ เดือนแล้วให้จัดการสึกท่านออกจากการเป็นภิกษุก่อน" แต่ท่านก็ยังยืนยันว่าท่านบริสุทธิ์ ท่านเป็นพระทั้งกายและใจ ชีวิตนี้อุทิศให้กับศาสนาแล้ว ท่านไม่ยอมเปลื้องผ้ากาสาวพัตรออกจากกายของท่านด้วยมือของตัวเองเป็นอันขาด เมื่อท่านยืนยันอย่างนี้ ศาลจึงให้ตำรวจคุมตัวท่านไปหาเจ้าคณะจังหวัดให้จัดการสึกตามระเบียบ แม้กระนั้นท่านก็ยังยืนยันอย่างเด็ดเดี่ยวที่จะไม่ยอมสึก และเมื่ออภิชัยภิกษุไม่ยอมสึก เจ้าคณะจังหวัดจึงต้องบังคับโดยให้ตำรวจจับเปลื้องผ้าเหลืองออกจากตัวท่าน จากนั้นก็ตามระเบียบเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้มีอำนาจล้นเหลือในสมัยนั้น ก็สวมกุญแจมือฉันแล้วคุมตัวไปโรงพักนอนห้องขังที่โรงพักเสียคืนหนึ่ง วันรุ่งขึ้นเวลาบ่าย ๔ โมงเย็นก็ถูกส่งเข้าจองจำในเรือนจำของจังหวัดลำพูนในสมัยนั้นต่อไป ซึ่งในนั้นท่านต้องได้รับทุกข์เวทนาแสนสาหัส ท่านเล่าถึงชีวิตในคุกตอนนั้นว่า คุกในสมัยนั้นสุดแสนสกปรกยังเป็นคุกไม้พื้นปูกระดาน เวลานอนก็นอนทั้ง ๆ ที่ล่ามโซ่ โดยสอดร้อยกับนักโทษคนอื่น ๆ คือข้อเท้าทั้งสองล่ามโซ่ตรวน

มีโซ่เส้นใหญ่สอดร้อยลอดตระขดพ่วงกับนักโทษคนอื่นอีกที เรื่องจะนอนหลับสบายนั้น ไม่ต้องพูดถึงเพราะพอล้มตัวลงนอน ฝูงเลือดนับเป็นร้อย ๆ ตัวอ้วนปี๋เป็นต้องมารุมกัดดูดเลือดกิน ให้ยุบยิบไปหมด จะถ่ายหนัก ถ่ายเบาก็ว่ากันตรงช่องกระดานตรงที่ใครที่มัน เรื่องกลิ่นเหม็นไม่ต้องห่วง คลุ้งไปหมดตลบอบอวลทั้งเรือนจำทีเดียว ชีวิตประจำวันในห้องขังก็คือพอ ๗ โมงเช้า เปิดประตูห้องขังทำงานสารพัดโดยมีผู้คุมถือกระบองคอยคุมคอยหวดเวลามีนักโทษบางคนที่ทำงานไม่ทันใจถึงเวลา ๘ นาฬิกา ผู้คุมเป่านกหวีดเลิกงานทานข้าว ซึ่งข้าวนี่ก็อย่าหวังว่าจะกินให้อิ่ม และเอร็ดอร่อย ไม่มีทาง ข้าวกระติกเล็ก ๆ แกงถ้วยหนึ่งต้องกินถึง ๔ คน พอหรือไม่พอกินก็มีให้เท่านั้น ซึ่งแน่ละเวลากินก็ต้องใช้ความว่องไว ขืนมัวทำสำอางค่อยเป็น ค่อยกินเป็นต้องอด คนอื่นที่เขาไวกินเรียบหมด และกับข้าวแต่ละวันนั้นเลือกไม่ได้ จะมีจำพวกผักเป็นส่วนมาก เช่นยอดฟักทอง ผักตำลึง เป็นต้น แกงใส่ปลาร้า หาความอร่อยไม่มีเลย ข้าวนึ่งที่ใช้รับประทานก็เป็นข้าวเก่าที่แข็งเป็นข้าวแดง ใช้แรงนักโทษนั่นเองช่วยกันตำ จึงดีอยู่หน่อยที่มีวิตามิน กินแล้วแรงดี

สร้างโรงพยาบาลจังหวัดลำพูน

ท่านอภิชัยขาวปี ทนทุกข์ทรมานอยู่ในคุกไม่นาน ก็ไปได้เห็นโรงพยาบาลจังหวัดลำพูนในสมัยนั้นชำรุดทรุดโทรมเหลือเกิน ท่านจึงแจ้งให้กับผู้บัญชาการเรือนจำว่าจะสร้างโรงพยาบาลให้ใหม่ ซึ่งผู้บัญชาการเรือนจำก็ไปหารือกับผู้ว่าราชการจังหวัดก็กลัวว่า จะสร้างไม่ทันเสร็จ เพราะท่านอภิชัยขาวปีติดคุกอยู่แค่ ๖ เดือนเท่านั้นจึงไม่อนุญาต ท่านจึงถามว่า “ถ้าสร้างเหมาโรงพยาบาลนี้จะใช้งบประมาณเท่าไรอนึ่ง ถ้าสร้างภายใน ๖ เดือนไม่ทันเสร็จ เมื่อถึงคราวฉลองเมื่อไรก็จะมาร่วม” ทางจังหวัดก็บอกว่า ถ้ามีเงินถึง ๑,๖๐๐ บาทก็สร้างได้ (เงินในสมัยนั้นมีค่ามาก) ท่านจึงออกเงินส่วนตัวมอบให้ทางจังหวัดเพื่อเป็นทุนสร้างโรงพยาบาลต่อไป เป็นจำนวนเงิน ๑,๖๐๐ บาท ซึ่งหลังจากได้รับทุนแล้วก็ดำเนินการก่อสร้างทันทีและผลแห่งความดีนั้น ทางจังหวัดก็สั่งให้ทางเรือนจำ เบิกตัวท่านออกจากห้องขังของเรือนจำ ให้ไปพำนักอยู่ที่โรงพยาบาลหลังเก่า เพื่อเป็นกำลังใจในการทำงานสร้างโรงพยาบาลพร้อมกันนั้นก็ให้นักโทษ ๒ คน

มาอยู่ด้วยเพื่อปรนนิบัติทั้งอาหารการกินก็ถูกกำชับให้ทำอย่างดี และสะอาดเป็นพิเศษ กว่านักโทษทั้งหลาย ท่านก็เลยพ้นจากการทรมานเพราะถูกเลือดยุงกัด นับจากนั้นมา การก่อสร้างก็รุดหน้าไปอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ก็เนื่องมาจากบรรดาประชาชนทั้งหลาย ที่เลื่อมใสในตัวท่าน เมื่อทราบข่าวว่าท่านมาเป็นประธานในการก่อสร้างโรงพยาบาล ก็พากันมาช่วยและทำบุญด้วยอย่างคับคั่ง และเงินที่ได้จากการบริจาคครั้งนั้น ยังได้ถึง ๒,๐๐๐ พันกว่าบาท เกินกว่าที่กำหนดไว้ถึงสี่ร้อยกว่าบาท

วันพ้นโทษ

ครั้นถึงเดือน ๙ เหนือแรม ๒ ค่ำ ก็เป็นวันที่ท่านพ้นโทษตามคำพิพากษาครบ ๖ เดือน และโรงพยาบาลก็แล้วเสร็จก่อนถึง ๑๐ วัน ในวันที่จะออกจากคุกนั้น ท่านก็ได้ให้ทานแก่พวกนักโทษทั้งหลาย เป็นขนมส้มหวาน ทั้งอาหารทั้งหลายอย่างเหลือเฟือ จนพวกเขาอิ่มหมีพีมันไปตาม ๆ กัน เพราะเมื่อถึงตอนที่ท่านยังอยู่จองจำอยู่ในคุกนั้น ระยะหลังพวกนักโทษทั้งหลายก็อยู่กินสบาย จากของไทยทาน ที่ประชาชนผู้เลื่อมใส นำมาถวายถึงในคุกเป็นประจำทุกวันอย่างมากมาย รวมความว่าผู้เกี่ยวข้องอยู่ในเรือนจำทั้งหมด ล้วนแล้วแต่ได้รับการสบายในด้านอาหารการกินไปตาม ๆ กัน ดังนั้นเมื่อท่านถึงกำหนดพ้นโทษวันนั้น นักโทษทั้งหลายต่างพากันปริเวทนาบ่นพร่ำว่า เมื่อท่านอภิชัยขาวปีพ้นโทษไปแล้วพวกเราทั้งหลายยังจะได้อยู่ดี กินอิ่มอย่างนี้อีกหรือ แล้วพากันร่ำไห้ด้วยความอาลัยรักในตัวท่านเสียงระงม เป็นภาพที่สะเทือนใจยิ่งนัก แม้ตัวท่านเองก็แทบกลั้นน้ำตาไว้ไม่อยู่ พวกเขาพากันมารอที่ประตูคุกจนถึงวัดพระธาตุหริภุญชัยมีประมาณระยะทาง ๗๐ วา ก็มีประชาชนมายืนเรียงรายถวายทานกับท่าน ซึ่งก็ได้เป็นเงินถึง ๓๐๐ บาท พอดีกับเงินที่ซื้อของทานให้แก่นักโทษ เหมือนกับเป็นการยืนยันว่า การทำบุญสุนทานนั้นไม่หายไปไหน เมื่อท่านเดินไปถึงประตูวัดพระธาตุหริภุญชัยก็มีพระสงฆ์ ๑๐ รูป มาสวดมนต์เป็นการลดเคราะห์สะเดาะภัยให้ แล้วให้ศีลให้พรให้อยู่ดีมีสุขสืบไป

อุปสมบทครั้งที่ ๒

จากนั้นพอถึงเดือน ๙ เหนือ แรม ๔ ค่ำ ก็ร่วมฉลองโรงพยาบาล เป็นเวลา ๓ วัน ในวันที่แล้วเสร็จงานฉลองสมโภชท่านก็เดินทางไปนมัสการท่านอาจารย์ครูบาเจ้าศรีวิชัยที่วัดพระสิงห์เชียงใหม่ ในคราวนั้นท่านครูบาศรีวิชัยจึงอุปสมบทท่านเป็นภิกษุอีกโดยมีครูบาแห่งวัดนันตา เป็นอุปัชฌาย์หลังจากได้กลับมาสู่ร่มกาสาวพัตรแล้ว ท่านอยู่จำพรรษากับครูบาศรีวิชัยได้ ๑ พรรษา ก็ลาอาจารย์จาริกสร้างสถานที่ต่าง ๆ ต่อไปอีกหลายแห่งทั้งวัดและโรงเรียนและในคราวสร้างพระเจดีย์ที่ บ้านนาหลวง อำเภอตาก จังหวัดตาก เสร็จแล้ว ท่านก็มุ่งสู่แม่สอดโดยเดินทางรอนแรมไปตามป่าเขาลำเนาไพรถึง ๔ คืน ๔ วัน จึงถึงแม่ระมาด และเริ่มงานสร้างถาวรวัตถุอีกมากมาย จากอายุ ๓๖ ถึง ๔๒ ปี

ถูกบังคับให้สึกและครองผ้าขาวครั้งที่ ๒

(เดือนเมษายน ปี พ.ศ. ๒๔๖๕ ขุนระมาดไมตรี กำนันคนแรกของตำบลแม่ระมาด จังหวัดตาก และชาวบ้านแม่ระมาด มีความปรารถนาจะได้มีพระพุทธรูปไว้กราบสักการะบูชาเป็นศูนย์รวมทางจิตใจ จึงได้ไปติดต่อขอเช่าบูชาพระพุทธรูปแกะสลักจากหินอ่อนทั้งแท่ง มาจากประเทศพม่า นับเป็นพระพุทธรูปหินอ่อนขนาดใหญ่ ลำดับ ๓ ของโลก รองจากองค์ใหญ่ที่สุดในโลกประดิษฐานที่ประเทศอินเดีย และลำดับ ๒ ประดิษฐานอยู่ที่ประเทศปากีสถาน และองค์ที่สามคือองค์นี้ ในราคา ๘๐๐ รูปี มีขนาดหน้าตักกว้าง ๑.๓๐ เมตร สูงจากพระแท่นฐานถึงรัศมี ๑.๖๐ เมตร แม้องค์ท่านจะมีน้ำหนักมากแค่ไหน แต่ความศรัทธาที่มี ผู้ไปอัญเชิญต่างก็ไม่ย่อท้อ นำท่านมาทางเรือผ่านเมืองมะละแหม่ง แล้วเดินทางต่อจนถึงท่าเรือจองโตจากท่าเรือแห่งนี้ท่านครูบาขาวปี ซึ่งเป็นที่เคารพรักของชาวบ้านและชาวภาคเหนือ ได้ไปรับพระพุทธรูปหินอ่อนพร้อมญาติโยม อัญเชิญขึ้นบนเกวียนแล้วเดินทางถึงเมืองกรุกกริก บ้านจ่อแฮ (บ้านกะเหรี่ยง) การเดินทางด้วยความยากลำบากเพราะเป็นภูเขาสูงชันมากจึงล่าช้ามาก ต้องนอนพักแรมระหว่างทางถึง ๒ คืน จากนั้นก็เดินทางมาถึงหมู่บ้านป้างกา การเดินทางรวดเร็วขึ้นเพราะเป็นพื้นที่ราบ

จนกระทั่งถึงหมู่บ้านเมียวดีริมฝั่งแม่น้ำเมย เขตประเทศพม่า ตรงข้ามบ้านท่าสายลวด อำเภอแม่สอดปัจจุบัน จึงอัญเชิญลงจากเกวียนข้ามแม่น้ำเมยเข้าประเทศไทย ที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก โดยพักผ่อนที่บ้านท่าสายลวด ๓ คืน แล้วเดินทางเข้าเขตอำเภอแม่ระมาด และอัญเชิญพระพุทธรูปหินอ่อนประดิษฐาน ณ วัดดอนแก้วแห่งนี้ มีเรื่องเล่ากันว่าตอนที่นำองค์พระพุทธรูปข้ามแม่น้ำด้วยแพนั้น มีช่วงหนึ่งที่น้ำไหลเชี่ยวรุนแรงมาก จนแพพลิกและองค์พระได้เลื่อนหลุดจมลงในน้ำ ชาวบ้านต่างพากันใช้เชือกช่วยกันฉุดรั้งกันอย่างเต็มที่ ครั้งแล้วครั้งเล่า แต่ไม่ว่าจะทำประการใดก็ไม่เป็นผล จนต้องนิมนต์ขอบารมีท่านครูบาอภิชัย ขาวปีช่วยครูบาท่านลงแพไม้ไผ่ แล้วใช้ด้ายเส้นเล็ก ๆ ส่งให้คนดำลงไปคล้ององค์พระพุทธรูป แล้วท่านก็ตั้งจิตอธิษฐานอัญเชิญพระพุทธรูป จบคำอธิษฐาน ท่านครูบาดึงเส้นด้ายที่คล้องงองค์พระขึ้นมา องค์พระพุทธรูปที่ปกติต้องใช้คนหามนับสิบคนจึงจะยกไหวก็ได้ลอยขึ้นมาและสามารถอัญเชิญขึ้นฝั่งได้สำเร็จเป็นที่อัศจรรย์มาก รวมเวลาที่ไปอัญเชิญพระพุทธรูปหินอ่อนในครั้งนี้เป็นเวลา ๑๒ วัน)

และที่แม่ระมาดนี่เองก็มีเรื่องน่าเศร้าใจเกิดขึ้นอีกกล่าวคือ เมื่อสร้างโบสถ์แม่ระมาดนั้นเงินไม่พอยังขาดอยู่อีก ๗๐๐ บาท เป็นค่ารักค่าคำเปลว ๔๐๐ บาท กับค่านายช่างอีก ๓๐๐ บาท ท่านก็ปรึกษาเรี่ยไรเอาจากชาวบ้านจนครบด้วยความเต็มใจของชาวบ้านแล้วช่วยกันสร้างต่อ จนแล้วเสร็จทันฉลอง จนเรื่องการเรี่ยไรนี้ทราบถึงทางอำเภอจึงเรียกกำนันไปสอบสวนว่าท่านอภิชัยเรี่ยไรจริงหรือไม่ กำนันก็รับว่าจริง แต่ด้วยความเต็มใจของชาวบ้าน เพราะถ้าไม่ทำอย่างนั้นงานสร้างโบสถ์ก็หยุดชะงักทางอำเภอก็ว่า เต็มใจหรือไม่ก็ผิด เพราะเป็นพระเป็นเจ้าจะทำการเรี่ยไรไม่ได้ผิดระเบียบคณะสงฆ์ แล้วรายงานเรื่องนี้ไปเจ้าคณะจังหวัดต่าง ๆ จึงตัดสินว่าให้สึกพระอภิชัยเสีย ท่านจึงจำยอมสึกจากภาวะความเป็นภิกษุอีกครั้ง ท่ามกลางความสลดหดหู่ของผู้คนที่รู้เห็นเป็นอันมากที่ท่านครูบาของพวกเขาต้องมารับกรรมเพราะทำความดี อย่างไม่ยุติธรรม ท่านต้องนุ่งห่มแบบชีปะขาวอีกครั้งหนึ่ง ที่ใต้ต้นประดู่แห้งที่ยืนต้นตายซากมานานเป็นแรมปี ณ ที่นี้เองมีเรื่องที่น่าอัศจรรย์สมควรจะบันทึกไว้คือ พอท่านเปลี่ยนผ้ากาสาวพัตรออกจากกายมาคลองผ้าขาวเท่านั้น ต้นประดู่ที่แห้งโกร๋นปราศจากใบก็ผลิดอกออกใบฟื้นเป็นขึ้นมาอีกท่ามกลางความอัศจรรย์ของบรรดาประชาชนที่ร่วมชุมนุมอยู่เป็นอันมาก ต่างพากันหลั่งน้ำตา ล้มตัวก้มลงกราบโดยพร้อมเพรียงกัน นับเป็นปรากฏการณ์ที่จะไม่เห็นอีกในชีวิต

(หลวงปู่ครูบาขาวปีท่านอธิษฐานให้เทวดาฟ้าดินเป็นพยานว่า ถ้าท่านไม่ผิดอย่าง

ที่เขาว่า ขอให้แสดงอะไรเป็นประจักษ์พยานด้วย ท่านถอดสังฆาฏิพาดไว้บนต้นไม้ที่ยืนแห้งตาย ต้นไม้แตกใบใหม่เดี๋ยวนั้นเลย..! แต่คนก็ยังไม่เชื่อ จับท่านสึกจนได้ เอาผ้าขาวให้ท่านนุ่ง พอท่านนุ่งผ้าขาวเสร็จกะเหรี่ยงก็เอาช้างมาแห่ท่านไปเลย กะเหรี่ยงบอกว่า "ตุ๊เหลืองตุ๊พวกเจ้า แต่ตุ๊ขาวตุ๊ของเฮา"

จาก เรื่องเล่าเกี่ยวกับ ครูบาอภิชัย ขาวปี โดย
หลวงพ่อเล็ก สุธมฺมปญฺโญ วัดท่าขนุน จ.กาญจนบุรี

มารตามรังควาน

ไม่นานจากนั้นท่านพร้อมกับผู้ติดตามก็มุ่งกลับสู่อำเภอลี้ โดยรอนแรมมาเป็นระยะเวลาถึง ๑๐ วัน ๑๐ คืนก็เดินทางมาถึง อ.ลี้ พักอยู่ที่กลางทุ่งนาบ้านป่าหกได้ ๔ คืน นายอำเภอลี้จึงให้ตำรวจมาขับไล่ไม่ให้อยู่โดยไม่มีเหตุผล ด้วยความใจดำเป็นที่ยิ่ง ท่านจึงมาพักอยู่กลางทุ่งนาบ้านแม่ตืน ณ ที่นี้ก็ถูกทางอำเภอกลั่นแกล้งอีก โดยรายงานไปทางจังหวัด หาว่าชีปะขาวปีนำปืนเถื่อนจากแม่สอดมาถึง ๑,๐๐๐ กระบอก หลังจากรับรายงานจึงมีบัญชาให้นายร้อยตำรวจ ๒ คน กับพระครู ๒ รูป ขึ้นมาทำการตรวจค้นไต่สวนถามท่านว่า มีจริงตามที่เขารายงานไปหรือไม่ ท่านก็ตอบว่า "ไม่เป็นความจริงหรอกอาตมาเดินทางผ่านมาตั้ง ๒ จังหวัดแล้ว ยังไม่เห็นมีใครกล่าวหาเช่นนี้เลยถ้าท่านไม่เชื่อก็เชิญค้นดูเองเถิด" ตำรวจทั้ง ๒ ก็ค้นสัมภาระของคณะผู้ติดตามดู ก็พบปืนแก๊ป ๑ กระบอก แต่ปรากฏว่าเป็นปืนมีทะเบียนของชาวบ้านผู้ติดตามคนหนึ่ง จึงไม่ว่าอะไร จากนั้นก็ไปค้นจนทั่วลามปามเข้าค้นถึงในวัดแม่ตืนจนพระเณรแตกตื่นเป็นโกลาหล

แต่ก็ไม่พบอะไรอีก จึงพากันเดินทางกลับด้วยความผิดหวัง ก่อนกลับก็ไปต่อว่าต่อขานทางอำเภอลี้ หาว่าหลอกให้เดินทางมาเสียเวลาเปล่าเหนื่อยแทบตาย (เพราะสมัยนั้นไม่มีรถยนต์แม้แต่คันเดียว) โดนต่อว่าดังนี้ทางนายอำเภอจึงจำเป็นออกค่าเดินทางให้พร้อมเสบียงอาหารให้คณะนายตำรวจดังกล่าวเดินทางกลับ เสร็จจากเรื่องที่กล่าวหานั้นแล้ว ท่านพร้อมกับคณะก็เดินทางจากแม่ตืนไปหาท่านครูบาเจ้าศรีวิชัย ที่วัดพระนอนปูคา บ้านแม่ปูคา อำเภอสันกำแพง เชียงใหม่ ระหว่างทาง พักที่วัดห้วยกานคืนหนึ่ง เมื่อเข้าเขตกิ่งบ้านโฮ่ง พระครูก็พาตำรวจมาดักจับอีกด้วยข้อหาอะไรไม่แจ้ง แต่ตำรวจก็จับไม่ไหว เพราะคนตั้งมากมายก็เลยไม่รู้จะทำอย่างไรจึงล่าถอยไป ท่านจึงไปพักที่วัดดงฤาษีคืนหนึ่งแล้วมุ่งไปทางบ้านหนองล่อง ณ ที่นี้ ก็ถูกคณะข้าหลวงดักจับอีก แต่ก็จับไม่ไหวอีกเช่นกัน

ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่มาขอพบ

เมื่อถึงวัดท่าลี่ ขณะที่พักอยู่ที่ศาลาในตอนเย็นผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่จึงเข้าไปสอบถาม

ผู้ว่าฯ “ท่านอยู่บ้านใด เกิดที่ไหน”

ครูบาฯ “เดินอาตมาอยู่บ้านแม่เทย อ.ลี้ จ.ลำพูนนี่เอง”

ผู้ว่าฯ “อ้อ ท่านก็เป็นคนเมืองเราเหมือนกัน ก่อนมาถึงที่นี่ท่านไปไหนมา”

ครูบาฯ “อาตมา มาจากพม่า”

ผู้ว่าฯ “ไปอยู่นานไหม”

ครูบาฯ “๕ ปีแล้ว”

ผู้ว่าฯ “อืม ก็ไม่เห็นมีเรื่องอะไรดั่งเขาเล่าลือแต่ก็มีอีกอย่างขอให้ท่านเสียค่าประถมศึกษา ๘ บาท ให้กับทางอำเภอเสียตามระเบียบที่ทางการกำหนดไว้ หลังจากนั้นก็ไม่มีอะไร”

ขณะนั้นกำนันกับชาวบ้านที่ร่วมชุมสุมอยู่ ณ ที่นั้นได้ยินจึงช่วยกันบริจาคให้ท่านได้เงินอยู่ ๑๕ บาท ท่านจึงมอบให้กับนายตำรวจคนหนึ่งที่มากับผู้ว่าไปแต่ก็นับว่าเป็นคราวเคราะห์ของตำรวจคนนั้น ซึ่งพอรับเงินไปได้สักครู่ก็ไปทำหายเสีย จึงต้องควักกระเป๋าตัวเองจ่ายแทนไปตามระเบียบ หลังจากที่พักที่ท่าลี่คืนหนึ่งแล้วท่านพร้อมคณะก็ขนของข้ามแม่น้ำปิงไปขึ้นรถไปจนถึงวัดพระนอนปูคา แล้วอยู่ร่วมฉลองพระวิหารพระนอนปูคา

ร่วมกับท่านครูบาศรีวิชัยจนแล้วเสร็จ แล้วก็กลับมาหมายจะมาจำพรรษาที่วัดแม่ตืน อ.ลี้ อีก แต่นายอำเภอจอมเหี้ยมก็สั่งกำนันมาไล่ไม่ให้อยู่เป็นอันขาด ท่านจึงสุดแสนที่จะอัดอั้นตันใจและรู้สึกสลดใจเป็นอย่างยิ่ง ที่ถูกจองล้างจองผลาญอย่างไม่มีที่สิ้นสุด

สร้างวัดพระพุทธบาทตะเมาะ

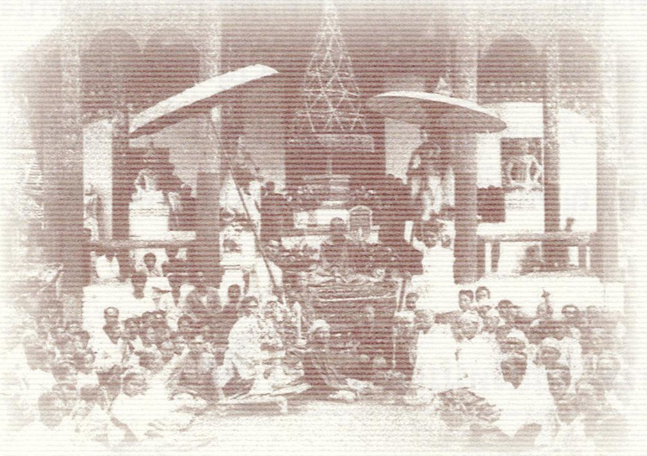

ก็พอดีท่านคิดได้ว่ามีญาติทางพ่อของท่านเป็นกำนันอยู่ที่ตำบลดอยเต่า จึงให้คนไปบอกให้มาพบท่าน เมื่อกำนันมาถึงแล้วท่านก็ถามว่า “อาตมาจะไปอยู่ที่พระบาทตะเมาะได้หรือไม่” กำนันดอยเต่าจึงไปปรึกษากับทางอำเภอ ๆ จึงบอกว่าดีแล้วให้ไปบอกท่านให้มาอยู่เร็ว ๆ เถิด ด้วยเหตุนี้ท่านจึงได้ไปอยู่ที่พระพุทธบาทตะเมาะโดยสร้างอารามขึ้นที่นั่นด้วยความร่วมมือทั้งฝ่ายนายอำเภอและป่าไม้อำเภอให้จับจองที่กว้าง ๕๐๐ วา ยาว ๕๐๐ วา และที่พระพุทธบาทตะเมาะนี่เองท่านได้สร้างวิหารครอบรอยพระพุทธบาทหนึ่งหลัง มีเจดีย์ตั้งอยู่บนวิหารถึง ๙ ยอด มันเป็นศิลปะที่งดงามปรากฏอยู่จนถึงปัจจุบันนี้

(ในเรื่องการสร้างวัดพระพุทธบาทตะเมาะนี้ ครูบาชัยยะวงศา แห่งวัดพระพุทธบาทห้วยต้มท่านได้เล่าให้ฟังว่า ครูบาอภิชัย ขาวปีเป็นผู้สร้างวัดแห่งนี้และจำพรรษาอยู่ที่วัดนี้ตั้งแต่ประมาณปี พ.ศ. ๒๔๖๗ รวมเวลาที่ท่านจำพรรษาอยู่ที่วัดนี้ ๓๓ ปี คำว่า “ตะเมาะ” นั้น เป็นคำพูดที่เพี้ยนมาจากคำว่า “เต่าหมอบ” เพราะที่วัดมีก้อนหินที่มีลักษณะคล้ายเต่าหมอบอยู่เป็นจำนวนมาก เมื่อพูดคำว่าเต่าหมอบ นานเข้าจึงเพี้ยนเป็น ตะเมาะ ครูบาชัยยะวงศาได้บูรณะสถานที่สำคัญหลายแห่งภายในวัด เช่น มณฑป ๙ ยอด ครอบรอยพระพุทธบาท ฯลฯ และครูบาชัยยะวงศาได้มาช่วยครูบาอภิชัย ขาวปีก่อสร้างเป็นเวลา ๕ ปี สิ่งก่อสร้างที่เหลือไว้ให้อนุชนรุ่นหลังได้ชื่นชมอีกอย่างก็คือ กำแพงซึ่งทำจากหินล้วน ไม่มีการใช้ปูนแต่อย่างใด กำแพงหินดังกล่าวเป็นแนวยาว ๒ ชั้น แต่ละชั้นยาวประมาณ ๑๐๐ เมตร

นอกจากแนวกำแพงหินแล้ว ในปี พ.ศ.๒๕๐๐ ครูบาชัยยะวงศายังได้สร้างมณฑปไม้ไว้ด้วย มณฑปนี้เป็นรูปทรงล้านนาและทำจากไม้ทั้งหลัง ซึ่งปัจจุบันจะหาช่างทำได้ยาก

เพราะมณฑปทั้งหลัง ใช้การเข้าลิ่มสลักด้วยไม้ทั้งสิ้นจะใช้นอตเหล็กยึดเพียงไม่กี่ตัว ครูบาชัยยะวงศาเล่าให้ฟังว่า มณฑปนี้เป็นสิ่งก่อสร้างที่ล้ำค่าสำหรับท่าน เพราะต้องผจญกับอุปสรรคต่าง ๆ นานับปการ เนื่องจากเขตวัดพระพุทธบาทตะเมาะขึ้นกับจังหวัดเชียงใหม่ ในขณะนั้นทางการจังหวัดเชียงใหม่เข้มงวดเรื่องป่าไม้มาก แม้จะนำมาสร้างเป็นถาวรวัตถุในพระพุทธศาสนาก็ยังเป็นการลำบาก

ในระหว่างที่ครูบาชัยยะวงศามาทำการก่อสร้างที่วัดพระพุทธบาทตะเมาะอยู่นั้น ท่านต้องพักผ่อนจำวัดอยู่ที่ห้วยน้ำอุ่น ซึ่งอยู่ในเขตจังหวัดลำพูน ห่างจากวัดพระพุทธบาทตะเมาะ ๕ กิโลเมตร

เหตุที่ครูบาชัยยะวงศาไม่สามารถจำวัดและให้คณะศรัทธาพักที่ วัดพระพุทธบาทตะเมาะได้ เนื่องจากขณะนั้นครูบาศรีวิชัยต้องอธิกรณ์ ซึ่งเจ้าหน้าที่และคณะสงฆ์ของจังหวัดเชียงใหม่มีความเข้มงวด ในระหว่างที่กำลังก่อสร้างอยู่นั้นศิษย์ของครูบาอภิชัยขาวปีเกิดมีเรื่องกับเจ้าหน้าที่และคณะสงฆ์ของบ้านเมือง เป็นเหตุให้ครูบาอภิชัยขาวปี ต้องย้ายจากวัดพระพุทธบาทตะเมาะไปอยู่วัดพระธาตุห้าดวง และวัดพระพุทธบาทผาหนาม ซึ่งอยู่ในเขตอำเภอลี้ จังหวัดลำพูน และเมื่อสร้างมณฑปเสร็จแล้วก็ทำการฉลองกันอย่างรีบเร่ง เมื่อฉลองเสร็จครูบาชัยยะวงศาก็ติดตามครูบาอภิชัย ขาวปีไปพำนักยังสถานที่ อื่นเพื่อสร้างบารมีต่อไป

(คัดลอกจาก หนังสือประวัติครูบาชัยยะวงศา ถ่ายทอดโดย สิริวฑฺฒโนภิกขุ)

ช่วยครูบาศรีวิชัยสร้างทางขึ้นดอยสุเทพ

แต่ด้วยวิญญาณของนักพัฒนาท่านก็อยู่จำพรรษาที่พระพุทธบาทตะเมาะไม่นาน ขณะนั้นครูบาศรีวิชัยกำลังสร้างทางขึ้นดอยสุเทพจังหวัดเชียงใหม่ เพราะท่านเห็นว่าบนดอยสุเทพนี้มีพระบรมธาตุที่ศักดิ์สิทธิ์และสำคัญมากของจังหวัดเชียงใหม่ คือพระบรมธาตุดอยสุเทพ ท่านจึงพาชาวกระเหรี่ยง ๕๐๐ คนขึ้นไปช่วยทำถนนขึ้นดอยสุเทพร่วมกับครูบาศรีวิชัยจนแล้วเสร็จ จึงกลับลงมาพักกับอาจารย์ที่วัดพระสิงห์

อุปสมบทครั้งที่ ๓

และที่วัดพระสิงห์นี่เอง ท่านครูบาศรีวิชัยก็อุปสมบทให้ท่านเป็นภิกษุอีกเป็นครั้งที่ ๓ แต่กระนั้นก็ตามดูเหมือนว่าท่านไม่มีบุญพอที่จะอยู่ในผ้าเหลืองได้นาน ๆ ก็พอดีท่านครูบาศรีวิชัยก็ต้องเกิดคดีต่าง ๆ นา ๆ จึงเดินทางไปที่กรุงเทพฯ คงทิ้งให้ท่านอยู่รักษาวัดพระสิงห์แต่เพียงผู้เดียว

ครองผ้าขาวครั้งที่ ๓ (ครั้งสุดท้าย)

ด้วยจิตใจที่เป็นห่วงในตัวอาจารย์ของท่านยิ่งนักแล้วก็มีมารมาผจญอีกจนได้ เมื่อมหาสุดใจวัดเกตุการามกับท่านพระครูวัดพันอ้นรูปหนึ่งมาหลอกว่า ให้ท่านสึกเสีย เพราะมิฉะนั้นท่านจะเอาครูบาศรีวิชัยจำคุก ไม่ได้กลับมาอีก ด้วยความรักและเป็นห่วงกลัวอาจารย์จะติดคุก ท่านจึงสึกครองผ้าขาวอีกครั้งหนึ่งนับเป็นครั้งสุดท้ายแล้ว ออกจากวัดพระสิงห์กลับไปพักที่วัดบ้านปางด้วยความเหงาใจ แต่ท่านก็ไม่ละทิ้งงานก่อสร้างจึงได้สร้างกุฏิที่วัดบ้านปางอีก ๑ หลัง แล้วกลับไปอยู่ที่พระพุทธบาทตะเมาะตามเดิม

(เมื่อครูบาศรีวิชัยได้กลับมาและได้เห็นครูบาอภิชัย ขาวปีครองผ้าขาว ครูบาศรีวิชัยจึงกล่าวว่า เอาหละจะนุ่งผ้าขาวหรือผ้าเหลืองไม่สำคัญ ขอให้ใจนั้นเป็นพระก็เพียงพอก็ถือเป็นพระเหมือนกัน)

(แต่ระหว่างการสอบสวนครูบาศรีวิชัยที่กรุงเทพฯ นั้น คณะสงฆ์เชียงใหม่ก็เปิดการสอบสวนภิกษุเจ้าอาวาสต่าง ๆ ที่ขอลาออกจากคณะสงฆ์มาขึ้นกับครูบาศรีวิชัยถึงขั้นมีการ “สึก” เจ้าอาวาสหลายต่อหลายวัด การสอบสวนเจ้าอาวาสวัดต่าง ๆ กว่า ๖๐ วัด ในเชียงใหม่และลำพูนนี้ เป็นเหตุให้มีเจ้าอาวาสหลายวัดถูกจับสึก เพราะไม่ยอมรับที่จะเข้ามาอยู่ในความปกครองของคณะสงฆ์ ยืนยันจะขอขึ้นกับครูบาศรีวิชัยต่อไป เจ้าอาวาสบางวัดก็หนีไปจากวัดเฉย ๆ ไม่ยอมให้การกับคณะสงฆ์เชียงใหม่ นี่คือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ.๒๔๗๘ ระหว่างที่ครูบาศรีวิชัยอยู่ในกรุงเทพฯ อันนับเป็นเหตุการณ์สำคัญที่คณะสงฆ์เกิดการแตกแยกกันขึ้นอย่างขนาดใหญ่ในหัวเมืองพายัพ โดยเฉพาะ

อย่างยิ่งที่เชียงใหม่ และลำพูนกันมาอีกหลายเดือน ตลอดระยะเวลาที่ครูบาศรีวิชัยถูกส่งไปอบรมและสอบสวนที่กรุงเทพฯ

จากหนังสือประวัติครูบาศรีวิชัย นักบุญแห่งลานนาไทย (ฉบับสมบูรณ์)
พระครูบุญญาภินันท์ (บุญชู จันทสิริ) รวบรวม และเรียบเรียง)

วันสูญเสียอาจารย์ผู้ยิ่งใหญ่

ชีวิตท่านช่วงนี้คงมุ่งอยู่กับงานก่อสร้างไม่หยุดหย่อน จากที่นี่ย้ายไปที่นั่นไม่มีที่สิ้นสุด จนกระทั่งครูบาศรีวิชัยพ้นจากมลทินที่ถูกกล่าวหา ท่ามกลางความดีใจของสาธุชนทั้งหลาย แต่ความดีใจนั้นคงมีอยู่ได้ไม่นานท่านครูบาเจ้าศรีวิชัย ก็ได้อาพาธหนัก แล้วถึงแก่มรณภาพลงในที่สุด ในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๔๘๑ ยังความโศกาอาดูรให้เกิดแก่มหาชนผู้เลื่อมใสโดยทั่วไป ล้านนาไทยได้สูญเสียนักบุญผู้ยิ่งใหญ่ไปแล้วอย่างไม่มีวันกลับ ท่านเองในฐานะที่เป็นลูกศิษย์ที่ท่านอาจารย์ได้พร่ำสอนตั้งแต่ยังเล็ก ก็มีความเศร้าโศกเสียใจมิใช่น้อย แต่ก็ปลงได้ด้วยธรรมสังเวชโดยอารมณ์กัมมัฏฐาน แล้วทำทุกอย่างในฐานะศิษย์จะพึงมีแก่อาจารย์ด้วยกตเวทิตาธรรม ท่านจึงสร้างเมรุหลังหนึ่งกับปราสาทหลังหนึ่งพร้อมหีบบรรจุศพ เพื่อเก็บไว้รอการฌาปนกิจต่อไป ที่วัดบ้านปางซึ่งได้มีการฌาปนกิจศพท่านครูบาศรีวิชัย อีก ๘ ปีต่อมาหลังจากมรณภาพ ณ เมรุที่ได้สร้างขึ้นที่วัดจามเทวี จังหวัดลำพูน ในวันที่ ๒๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๘๙

หลังจากงานถวายเพลิงปลงศพท่านครูบาเจ้าศรีวิชัยเสร็จแล้วในปี ๒๔๘๙ นั้น ท่านได้เชิญอัฐิธาตุของท่านครูบาเจ้าศรีวิชัยส่วนที่เป็นกะโหลกเท่าหัวแม่มือส่วนหนึ่งมาด้วย และครูบาดวงดี สุภัทฺโท ซึ่งขณะนั้นอายุได้ ๓๒ ปีและได้ติดตามท่านมาตั้งแต่ครูบาเจ้าศรีวิชัยมรณภาพไป นำมาเก็บรักษาสักการบูชาจนถึงทุกวันนี้ จากนั้นท่านก็มาสร้างอนุสาวรีย์บรรจุอัฐิธาตุของท่านครูบาเจ้าศรีวิชัยทั้งที่วัดสวนดอกและวัดหมื่นสาร โดยครูบาดวงดี สุภัทฺโทได้อยู่ช่วยท่านจนเสร็จงานดังกล่าว

สร้างวัดพระพุทธบาทผาหนาม

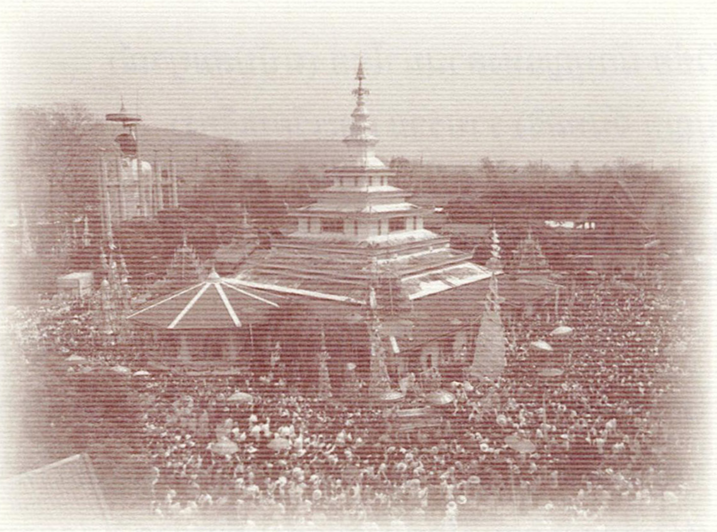

วันคืนยังคงหมุนไป พร้อมกับความเป็นนักก่อสร้าง นักพัฒนาของท่านก็ยิ่งลือกระฉ่อนยิ่งขึ้น เมื่อขาดท่านครูบาศรีวิชัยผู้คนก็หลั่งไหลกันมาหาท่านอย่างมืดฟ้ามัวดินในฐานะทายาททางธรรมของครูบาเจ้าศรีวิชัยผลงานระยะต่อมา เมื่อได้รับพลังอย่างท่วมท้นขึ้นจึงยิ่งใหญ่เป็นลำดับและกว้างขวางหากำหนดมิได้โดยไม่เคยว่างเว้นจนถึงพุทธศักราช ๒๕๐๘ อายุสังขารของท่านเริ่มชราลงแล้ว คือมีอายุ ๗๖ ปี แต่ท่านยังคงแข็งแรง ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ ทั้งนี้อาจจะด้วยอำนาจผลบุญที่ได้บำเพ็ญมาก็ได้แต่ท่านก็ได้คิดว่าคนเราจะฝืนอำนาจกฎแห่งวัฏสังสารไปไม่ได้ จึงสมควรจะสร้างสถานที่สักแห่งหนึ่งเพื่อเป็นที่พำนักปฏิบัติธรรมในปัจฉิมวัย ก็พอดีชาวบ้านผาหนามซึ่งอพยพจาก อ.ฮอด หนีภัยน้ำท่วมมาอยู่ที่บ้านผาหนาม อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน มีพ่อน้อยฝน ตุ่นวงศ์เป็นประธาน พร้อมกับชาวบ้าน ได้มานิมนต์ท่านให้ไปสร้างอารามใกล้เชิงดอยผาหนามเพื่อเป็นที่พึ่งกายใจและประกอบศาสนกิจ ท่านก็รับนิมนต์พร้อมกับชอบใจสถานที่ดังกล่าวและตั้งใจว่าจะเป็นสถานที่สุดท้าย เพื่อเป็นที่พำนักและปฏิบัติธรรมของท่าน จึงพร้อมใจกับคณะศรัทธาบ้านผาหนาม และศรัทธาจากทั่วทุกสารทิศ ก่อสร้างเป็นอารามขึ้นจากนั้นจนมีสิ่งก่อสร้างใหญ่โตมากมาย และท่านถือที่แห่งนี้เป็นที่พำนักอยู่เสมอ แต่ทั้งนี้มิได้หมายความว่าท่านจะงดมิไปสร้างหรือพัฒนาที่อื่นอีก แต่ยังคงไปเป็นประธานสร้างสถานที่ต่าง ๆ ควบคู่กับงานสร้างวัดผาหนามอีกตั้งหลาย ๆ แห่ง

(วัดพระพุทธบาทผาหนามแห่งนี้เป็นวัดพำนักที่สุดท้ายของครูบาอภิชัย ขาวปี โดยได้รับพระเมตตาจาก พระราชสุดาจารย์ เจ้าคณะจังหวัดลำพูน รูปที่ ๗ ที่สั่งให้สร้างพระธาตุเจดีย์ขึ้น ณ บนดอยพระพุทธบาทผาหนาม(ปัจจุบันคือพระธาตุเจดีย์องค์สีขาว) และการก่อสร้างครั้งนี้ ครูบาอภิชัย ขาวปีเป็นผู้ที่ควบคุมการก่อสร้างทั้งหมด เหตุที่ให้

สร้างพระธาตุเจดีย์ก็เพื่อให้สถานที่แห่งนี้เป็นที่สุดท้ายที่ครูบาอภิชัย ขาวปีอยู่อย่างถาวร ไม่ต้องย้ายไปอยู่ที่อื่นอีก)

ปี พ.ศ.๒๔๘๓ ได้มาสร้างวัดแม่ต๋ำ ตำบลเสริมซ้าย อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง ขึ้นในช่วงที่ท่านได้พาคณะศิษย์มาขุดภูเขาดอยผาเบ้อ ให้เป็นทางเดินข้ามชายแดนเขต ติดต่อระหว่างจังหวัดลำพูน กับจังหวัดลำปาง ระยะทางยาวประมาณ ๕ กิโลเมตร ซึ่งเป็นทางที่ขุดเจาะยากลำบากมากที่สุด

ปี พ.ศ.๒๔๘๙ ครูบาผุย มหาชโย เจ้าคณะอำเภอลี้ ครูบาอินต๊ะ วัดพวงคำ ครูบาคำสุข วัดบ้านแวน ได้พิจารณาเห็นว่ามณฑปครอบรอยพระพุทธบาทห้วยต้มและสิ่งก่อสร้างทั้งหลายทั้งปวงในบริเวณวัดพระพุทธบาทห้วยต้มได้ชำรุดทรุดโทรมลงไปและได้กลายเป็นวัดร้าง สมควรที่จะได้รับการบูรณปฏิสังขรณ์เสียใหม่ จึงได้ประชุมคณะศรัทธาทั้งหลาย และตกลงกันนิมนต์ครูบาชัยยะวงศา ซึ่งท่านได้ตอบรับนิมนต์และได้เดินทางมาอยู่จำพรรษาที่วัดดังกล่าวตั้งแต่เดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๘๙ เป็นต้นมา เมื่อคณะศรัทธาบ้านผาลาดได้จัดเตรียมสิ่งของเครื่องใช้ในการก่อสร้างเรียบร้อยแล้ว จึงได้ไปนิมนต์ครูบาอภิชัย ขาวปี วัดพระบาทตะเมาะมาตรวจและวางแผนสร้างวิหาร จากนั้นครูบาขาวปีจึงกลับไปพระบาทตะเมาะตามเดิม

ปี พ.ศ.๒๔๙๑ สร้างวิหารวัดท่าจำปี จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีครูบาดวงดี สุภัทโท ติดตามมาด้วย หลังจากนั้นครูบาดวงดีก็ได้อยู่ประจำวัดท่าจำปีตลอดมาจนมรณภาพ

ปี พ.ศ.๒๔๙๕ สร้างอาคารโรงเรียนชุมชนศรีจอมทอง ตำบลดอยแก้ว อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่

ปี พ.ศ.๒๔๙๖ ท่านได้เป็นประธานในการสร้างอาคารเรียนของโรงเรียนบ้านแพะยันต์ดอยแซ่ อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน ที่ได้สร้างค้างคาเพียงแค่ฐานรากไว้เนื่องจากหมดเงินบริจาค

ปี พ.ศ.๒๔๙๙ นายแก้ว เยตาสุข ซึ่งเป็นครูใหญ่โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตืนในขณะนั้นร่วมกับ กำนันตำบลแม่ตืนพร้อมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาและราษฎรภายในหมู่บ้านร่วมกับผู้บริหารระดับอำเภอ ได้ปรึกษาหารือกันว่าสมควรย้ายโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตืนซึ่งเดิมตั้งอยู่กลางหมู่บ้านแม่ตืน มาตั้งยังที่ริมถนนตัดใหม่ คือถนนพหลโยธินจะดีกว่าเพราะจะมีความสง่างามมากกว่าที่เดิมและสะดวกในการติดต่อราชการ และการสัญจรไปมา เมื่อมีความเห็นพ้องต้องกันแล้วจึงได้ไปอาราธนานิมนต์ท่านครูบาอภิชัย ขาวปี

ซึ่งเป็นที่เคารพนับถือของราษฎรภายในหมู่บ้าน และผู้คนทั่วไปมานั่งเป็นประธานในการจัดหาที่ดิน และได้ที่ดิน ซึ่งเป็นที่ตั้งของโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตืนในปัจจุบัน

ปี พ.ศ.๒๔๙๙ นายสุรินทร์ เดชะวัง ครูใหญ่โรงเรียนบ้านปากเหมือง ตำบลขัวมุง ตำบลขัวมุง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ได้นิมนต์ท่านครูบาอภิชัย ขาวปี มาเป็นประธานร่วมกับ นายอำเภอสารภี ได้ก่อสร้างอาคารเรียน ๑ หลัง ๔ ห้องเรียน

ประมาณปี ๒๔๙๙ ชาวบ้านที่อาศัยอยู่บ้านปงแม่ลอบ อ.แม่ทา จ.ลำพูน ได้นิมนต์ครูบาเจ้าอภิชัย ขาวปี มาปฏิบัติธรรม เพื่อเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจให้กับชาวบ้าน ต่อมาในปี ๒๕๑๕ ชาวบ้านร่วมกับผู้มีจิตศรัทธาจึงได้จัดตั้งเป็นวัดปงแม่ลอบ

ปี พ.ศ.๒๕๐๑ ท่าน และครูบาชัยยะวงศาพัฒนา (วัดพระบาทห้วยต้ม) ได้มาทำการบูรณะวัดพระธาตุห้าดวงตามที่ นายสนิท จิตวงศ์พันธ์ ซึ่งเป็นนายอำเภอลี้ในขณะนั้นได้อาราธนาท่านทั้งสองไว้ ซึ่งเป็นการบูรณะอีกครั้ง หลังจากที่พระครูบาเจ้าศรีวิชัยได้มาบูรณะวัดนี้ซึ่งในขณะนั้นเป็นวัดร้างไว้ จนสำเร็จ แล้วได้ทำการฉลองสมโภชองค์พระธาตุเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๖๘ และเมื่อทำการฉลองสมโภชแล้ว ท่านพระครูบาศรีวิชัยจึงได้เดินทางกลับวัดบ้านปาง (อำเภอลี้) แต่วัดพระธาตุห้าดวงก็กลับร้างอีกหลังจากนั้นไม่นาน เมื่อปี ๒๕๐๑ อำเภอเถินประสบภาวะแห้งแล้ง พระธาตุวัดดอยป่าตาล ตำบลเถินบุรี จังหวัดลำปาง ซึ่งเป็นเจดีย์สูง ๓๐ เมตร มีฐานจตุรัส กว้าง ๙ เมตร บนยอดฉัตรของเจดีย์ มีลูกแก้วศักดิ์สิทธิ์ประดิษฐานไว้ ในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ บางเดือนลูกแก้วบนยอดเจดีย์จะแสดงอภินิหารด้วยการเปล่งแสงเป็นประกายสุกสว่าง ลูกแก้วหลุดจากยอดเจดีย์ มีผู้เก็บกลับมาไว้ เมื่อปี ๒๕๐๒ ครูบาอภิชัย ขาวปี มาเป็นประธานยกฉัตรนำลูกแก้วขึ้นประดิษฐานไว้บนยอดเจดีย์ตามเดิม ซึ่งปรากฏอยู่จนถึงทุกวันนี้

ปี พ.ศ.๒๔๙๗ ครูบาอุ่นเรือน สุภทฺโท วัดบ้านควน ตำบลพรหมหลวง อำเภอสันป่าตอง มาบูรณะวัดหลวงขุนวิน ต.ดอนเปา อ.แม่วาง จ.เชียงใหม่ เมื่อบูรณะเสร็จได้นิมนต์ครูบาอภิชัย ขาวปี มาเป็นประธานร่วมฉลอง เมื่อปี พ.ศ.๒๕๐๑

ปี พ.ศ.๒๕๐๖ ครูบาขาวปีได้มาเป็นประธานในการก่อสร้างพระเจดีย์ เพื่อบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ ณ วัดชลประทานรังสรรค์ ต.บ้านนา อ.สามงา จ.ตาก ซึ่งเป็นวัดที่ทางราชการสร้างขึ้นเพื่อทดแทน (ผาติกรรม) วัดพระบรมธาตุลอย ซึ่งจะถูกน้ำท่วมเมื่อสร้างเขื่อนภูมิพลเสร็จ)

วันจากที่ยิ่งใหญ่

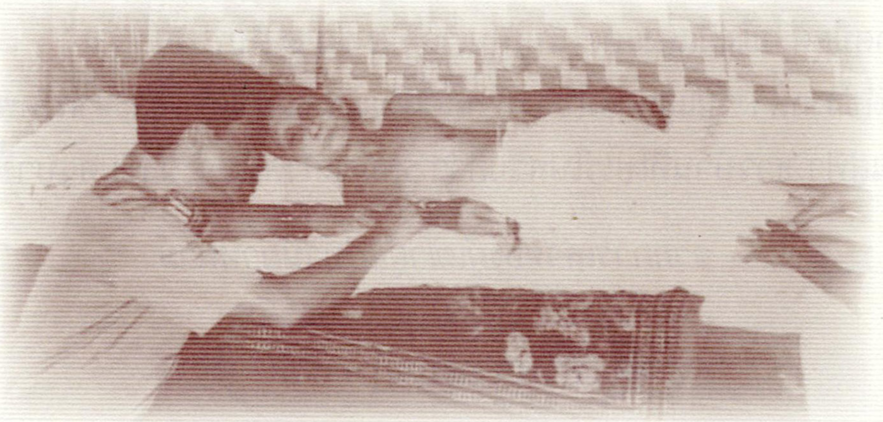

แล้วในปี ๒๕๑๔ คณะศรัทธาวัดสันทุ่งฮ่าม แห่งจังหวัดลำปาง ก็ได้มานิมนต์ท่านเพื่อไปเป็นประธานในการก่อสร้างอีกซึ่งท่านก็ไม่ขัดด้วยความเมตตาอันมีอยู่อย่างหาของเขตไม่ได้ของท่าน แม้ตอนนั้นท่านจะชรามากแล้ว คือมีอายุถึง ๘๒ ปี ก็ตามไม่มีใครรู้ดีเท่ากับตัวของท่านว่าท่านเหนื่อยอ่อนแค่ไหน แต่ด้วยใจที่แกร่งเหมือนเพชรท่านคงไม่ปริปากบ่น เป็นประธานกำลังใจที่วัดสันทุ่งฮ่ามไม่นาน คณะศรัทธาจากวัดท่าต้นธงชัย จ.สุโขทัย ก็ได้มานิมนต์ท่านอีกเพื่อไปเป็นประธานในการสร้างพระวิหาร วันนั้นเป็นวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๒๐ ตอนนั้นท่านเหนื่อยอ่อนมากแล้ว ท่านได้บอกผู้ใกล้ชิดว่าท่านอยากกลับอารามผาหนามเหมือนดังจะรู้ตัวของท่านว่า ไม่มีเวลาในการโปรดที่ไหนอีกต่อไปแล้ว แต่จะมีใครล่วงรู้ถึงข้อนี้ก็หาไม่ คงพาท่านมุ่งสู่สุโขทัยอีกต่อไป และเมื่อถึงวัดท่าต้นธงชัยได้เพียงวันเดียว ในวันที่ ๓ มีนาคม พ.ศ.๒๕๒๐ ซึ่งตรงกับเดือน ๖ เหนือ แรม ๑๔ ค่ำ เวลา ๑๖.๐๐ น. ท่านก็ได้ละสังขารจากไปอย่างสงบ ข่าวการสิ้นของท่านได้กระจายอย่างรวดเร็วทั่วทุกสารทิศ ทุกคนตกตะลึงต่างพากันช็อคไปชั่วขณะ นับว่าเป็นข่าวที่สะเทือนใจมากที่สุด สร้างความเสียใจให้แก่คนที่เลื่อมใสเคารพรักในตัวท่านแล้วจากนั้น เสียงร่ำไห้ก็ระงมไปทุกมุมเมืองพวกเขาได้สูญเสียร่มโพธิ์แก้วอันร่มเย็นไปแล้วอย่างไม่มีวันกลับ ท่านผู้เป็นนักบุญผู้ยิ่งใหญ่ป่านนี้ท่านคงเป็นสุขอยู่ ณ สรวงสวรรค์ที่คงสะพรั่งพร้อมด้วยทิพย์วิมานอันเพริดแพร้วใหญ่โตสุดพรรณนาด้วยผลบุญแห่งการบำเพ็ญมาอย่างใหญ่หลวง คงเหลือแต่ผลงานและประวัติชีวิตอันบริสุทธิ์ทิ้งไว้แด่อนุชนได้ศึกษาและชื่นชม

เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๐ เป็นวันที่ครูบาอภิชัย ขาวปีละสังขาร ปรากฏว่าที่อำเภอลี้ โดยเฉพาะบ้านผาหนาม บ้านดงสักงาม บ้านผาปูน บ้านป่าจี้ ฯลฯ สภาพอากาศมืดครึ้มไม่มีแสงแดด นับเป็นเวลา ๗ วัน ๗ คืน

วันดีคืนดีช่วงกลางวันแสก ๆ มีชาวบ้านได้เห็นเป็นรถม้าแก้วเหาะจากวัดพระพุทธบาทผาหนามขึ้นสู่ฟ้า ชาวบ้านที่ไปไร่ไปสวนก็ว่า รถม้าแก้วคงเหาะมารับครูบาขึ้นฟ้า

จากการเล่าของผู้เฒ่าผู้แก่บ้านผาหนาม

ชีวิตภาคปาฏิหาริย์

ดังได้กล่าวแล้วว่า ท่านครูบาเจ้าอภิชัย ขาวปีเป็นอัจฉริยะบุคคลที่เข้าขั้นความเป็นอริยะเจ้าท่านหนึ่ง ดังนั้นจึงมักมีอภินิหารให้ปรากฏเสมอแก่ผู้ใกล้ชิด ดังจะรวบรวมมาไว้เป็นเรื่อง ดังนี้

ถูกระดมยิง

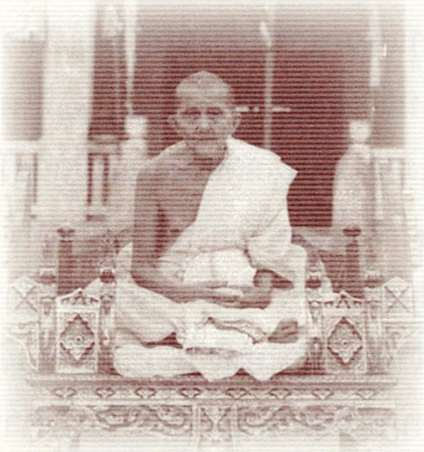

ครั้งหนึ่งในสมัยมหาสงครามบูรพา (สงครามโลกครั้งที่ ๒) ญี่ปุ่นได้ยกตราทัพเข้ามาในเมือไทยจนเต็มไปทั่วทุกมุมเมืองตอนนั้นท่านได้ร่วมกับศรัทธาประชาชนสร้างโบสถ์และกุฏิสงฆ์วันหนึ่งท่านได้ขี่เกวียนบรรทุกสัมภาระในการก่อสร้างนำขบวนเกวียนมุ่งสู่วัดระหว่างทางถูกทหารญี่ปุ่นหมวดหนึ่ง ซึ่งเข้าใจผิดคิดว่าท่านเป็นผู้ส่งเสบียงให้กับศัตรูของพวกเขา พากันระดมยิงขบวนเกวียนในระยะประชิด เสียงปืนที่ยิงมานั้นระรัวเหมือนประทัดแตก แนวกระสุนที่สาดมาเป็นประกายเหมือนห่าฝน หลายคนร้องตะโกนด้วยความกลัวและกระโจนหลบแล้ววิ่งหนีแต่ท่านกลับไม่แสดงอาการอะไรให้เห็นพร้อมกับปลอบใจผู้ร่วมขบวนมิให้ตกใจกลัว แล้วท่านก็ยืนขึ้นหลับตาด้วยอาการสำรวมปรากฏว่ากระสุนเหล่านั้นไม่ต้องผิวกายใครแม้แต่คนเดียวตลอดถึงโคเทียมเกวียนก็ไม่มีตัวใดได้รับอันตรายเลยและท่านก็นำขบวนเกวียน ผ่านวิกฤตการครั้งนั้นไปอย่างน่าอัศจรรย์ โดยทหารญี่ปุ่นเหล่านั้นก็ไม่ซ้ำเติมอะไรอีก

ห้ามระเบิด

ที่วัดเดียวกันนั้นในสมัยมหาสงคราม วันหนึ่งมีเครื่องบินของฝ่ายสัมพันธมิตรได้มาทิ้งระเบิดตรงจุดนั้นพอดี ท่านได้ออกไปยืนนิ่งยังลานวัดด้วยอาการสงบโดยมีศรัทธาทั้งหลายแวดล้อมหวังพึ่งบุญด้วยความกลัวตาย เสียงระเบิดที่ตกนอกเขตวัดดังสะเทือนเลือนลั่นปานแผ่นดินถล่ม แต่ไม่มีลูกใดเลยที่จะมาตกระเบิดภายในวัดนับเป็นเรื่องน่าอัศจรรย์ ที่เล่าขานมาจนทุกวันนี้

มีญาณล่วงรู้เหตุที่เกิด

มีศรัทธาจากบ้านล้องวัด อ.บ้านโฮ่ง จ.ลำพูน ท่านหนึ่งมีความปรารถนาจะนำมะพร้าวอ่อนทั้งทะลายไปถวายให้ท่าน ระหว่างที่อยู่บ้านลูกชายคนเล็กของท่านผู้นั้นร้องไห้อยากทานมะพร้าวนั้น แต่ผู้เป็นพ่อไม่ให้ทานเพราะถือว่าจะกินก่อนถวายทานไม่ได้ เมื่อถูกรบเร้าจากลูกชายเข้า จึงตีไปหลายทีจนบุตรชายเงียบเพราะกลัวโดนตีอีก แล้วก็พาบุตรชายพร้อมกับมะพร้าวอ่อนดังกล่าวไปถวายท่าน ท่านเองก็รับไว้ หลังจากให้ศีลให้พรแล้วท่านก็บอกว่า “ท่านถวายให้อาตมา ๆ ก็อนุโมทนาแล้วเป็นอันเสร็จประโยชน์ของท่าน แต่จงเอามะพร้าวนี่คืนไป บอกให้ลูกชายของท่านทานให้สมอยากเถิด เพราะก่อนมาเขาร้องไห้อยากทานมิใช่หรือ” ชายดังกล่าวได้ยินดังนั้น ถึงกับตกตะลึงขนลุกซู่ไม่คิดว่าท่านจะล่วงรู้ถึงปานนี้

เป็นผู้มีแรงอธิษฐานเป็นเยี่ยม

ที่ชายแดนประเทศพม่า คราวที่ท่านยังอยู่สร้างวิหารที่แม่ระมาด อ.แม่สอด จ.ตาก มีผู้พบพระพุทธรูปองค์หนึ่ง หน้าตักประมาณ ๑ ศอก จมอยู่ใต้แม่น้ำอิรวดีผู้คนที่พบต่างพยายามใช้เชือกฉุดขึ้นมาจากใต้แม่น้ำให้ได้ แต่พระพุทธรูปดังกล่าวก็ไม่ขยับแม้แต่นิดเดียว พวกเขาจนปัญญาจึงไปนิมนต์ท่านให้ไปนำพระพุทธรูปองค์นั้นขึ้นมา เมื่อท่านไปถึงแล้วจึงลงแพไม้ไผ่เอาเส้นด้ายเล็กๆให้คนดำลงไปคล้องพระพุทธรูป ท่านจึงตั้งสัตยอธิษฐานอันเชิญพระพุทธรูปขึ้นมา พออธิษฐานเสร็จแล้ว เพียงท่านดึงเส้นด้ายเบา ๆ เท่านั้นพระพุทธรูปก็ลอยขึ้นมาทันที ซึ่งปัจจุบันพระพุทธรูปองค์นี้ได้ประดิษฐานอยู่ในพระวิหารวัดพระพุทธบาทผาหนาม อ.ลี้ จ.ลำพูน

เป็นผู้นิรันตราย

เรื่องนี้เกิดขึ้นคราวสร้างพระวิหารครอบรอยพระพุทธบาทบนดอยผาหนาม ขณะที่ท่านกับคณะกำลังเดินลงจากดอยได้เพียงครึ่งทาง ก็มีใครไม่ปรากฏทำก้อนหินขนาดใหญ่มากก้อนหนึ่งหลุดจากข้างบนกลิ้งตามทางที่ท่านกำลังเดินลงมา ผู้ติดตามท่านต่างกระโดดหลบที่ต้นไม้ข้างทางอย่างชุลมุน คงเหลือแต่ท่านซึ่งทุกคนต่างตะโกนให้หลบ ซึ่งหากหลบไม่ทันมีหวังร่างเละ แต่ท่านกลับไม่สะดุ้งสะเทือน เพียงแต่หันมายืนเผชิญกับก้อนหิน เมื่อหินดังกล่าวกลิ้งโครมครามมาถึง ท่านเพียงแต่ใช้ไม้เท้าประจำตัวของท่านปักปะทะไว้ หินก้อนนั้นก็หยุดเหมือนมีเบรก ซึ่งไม่น่าเชื่อว่าไม้เท้าเล็กแค่นั้น จะสามารถต้านก้อนหินขนาดใหญ่ซึ่งกำลังกลิ้งมาด้วยความเร็วได้

แม้มรณภาพก็ไม่เน่าเปื่อย

สิ่งอัศจรรย์อีกอย่างหนึ่งก็คือ หลังจากท่านมรณภาพไปแล้ว ร่างกายของท่านประดิษฐานอยู่ในโรงแก้ว ณ หอปราสาทวัดพระพุทธบาทผาหนาม ต.ป่าไผ่ อ.ลี้ จ.ลำพูน ก็ไม่มีการเน่าเปื่อย โดยจะมีงานประจำปี(ปอยหลวง)ซึ่งยึดถือปฏิบัติมานานโดยครูบาเจ้าชัยยะวงศาพัฒนาได้กำหนดให้วันที่ ๓ มีนาคม ของทุกปีเป็นงานทำบุญครั้งยิ่ง ใหญ่และมีการเปลี่ยนผ้าครองของครูบาเจ้าอภิชัย ขาวปี ท่านสามารถที่จะไปสักการะบูชาหรือขอพรเพื่อเป็นสิริมงคลกับตัวท่านและครอบครัว

เรื่องเล่าเกี่ยวกับครูบาอภิชัย ขาวปี

หลังจากที่ครูบาศรีวิชัย สิริวิชโย พ้นจากอธิกรณ์กลับมาถึงเชียงใหม่แล้วพบครูบาอภิชัย ขาวปีนุ่งห่มผ้าขาวครั้งที่ ๓ และเป็นครั้งสุดท้าย จึงกล่าวกับครูบาอภิชัย ขาวปี กล่าวว่า “ตุ๊บ่น่าจะหูเบา บ่น่าจะไปเจื่อคำเขา ตั้งแต่นี้ไปหน้า จะนุ่งเหลืองนุ่งขาว มันบ่ใจ่อยู่ตี้ผ้า” หลวงปู่ครูบาเจ้าชัยยะวงศาได้นำเอาคำพูดของครูบาศรีวิชัย สิริวิชโยกล่าวแก่พระภิกษุในวัดว่า **“สูเขาตังหลาย อย่าได้นับได้ นับว่า ว่าฮ้ายก่ได้ฮ้าย ว่าดีก่ได้ดี”** คำอมตะสัจจะวาจา ของครูบาเจ้าอภิชัย ขาวปี ว่า

“...สัจจะเป๋นใหญ่ ใจ๋เป๋นรอง คนเฮาต้องทำตั๋วเหมือนนาฬิก๋า ถึงเวลามันก่ตี๋(ดัง)...”

“...กูจะปิ๊กไปผาหนาม หลับอิ่ม ๆนอนอิ่ม ๆ นั่งผ่อ นอนผ่อ ผาหนาม...”

ข้อความข้างต้นได้รับบอกเล่าจากพระครูสุนทรอรรถการในคราวที่เป็นสามเณรอุปัฐากครูบาเจ้าชัยยะวงศา วัดพระพุทธบาทห้วยต้ม

คำหลวงปู่สิม พุทฺธจาโร กล่าวถึงครูบาเจ้าอภิชัย ขาวปี ว่า **“พญาช้างนาฬาคิรี”** ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อสมัย “พระโคดมพุ่ทธเจ้า” และ “พญาช้างนาฬาคิรีได้มาเกิด เป็นครูบาขาวปี “หลวงปู่สิม พุทธจาโร จึงได้เอ่ยวาจาขึ้นว่า “ครูบาขาวปี วัดพระพุทธบาทผาหนาม เคยเป็นพญาช้างนาฬาคิรี” ก็เป็นเรื่องที่น่าเชื่อถือในองค์ “ครูบาขาวปี” องค์หนึ่งที่ “หลวงปู่สิม พุทฺธจาโร” ท่านรับรองเช่นนี้การรับรองเช่นนี้มีความหมายไปถึง “ครูบาขาวปี” ก็คือพระโพธิสัตว์องค์หนึ่งซึ่งเคยเกิดเป็น “พระธรรมเสน” ในอดีตชาติและจะได้ตรัสรู้เป็น “พระติสสะพุทธเจ้า” พระพุทธเจ้าในอนาคตองค์ที่ ๙

เหตุการณ์ครั้งนี้สืบเนื่องมาจาก พระเทวทัต ซึ่งมีความอิจฉาพระพุทธเจ้าที่มีผู้เคารพกราบไหว้บูชาเป็นจำนวนมาก คิดจะปลงพระชนม์พระพุทธเจ้าและขึ้นปกครองสงฆ์เสียเอง จึงร่วมกับพระเจ้าอชาตศัตรูมอมเหล้าพญาช้างนาฬาคิรีซึ่งเป็นช้างพระที่นั่งของพระเจ้าอชาตศัตรูถึง ๑๖ หม้อ พญาช้างกำลังตกมันเมื่อบวกกับความเมาจึงมีแต่ความบ้าคลั่ง พระเทวทัต และพระเจ้าอชาตศัตรูจึงได้สั่งควาญช้างปล่อยพญาช้างนาฬาคิรีเพื่อไปทำร้ายพระพุทธเจ้าขณะกำลังทรงบิณฑบาตพร้อมพระสาวกในยามเช้าอยู่ในกรุงราชคฤห์ แคว้นมคธพญาช้างนาฬาคิรี กำลังตกมันเมามายบ้าคลั่งอาละวาดไปทั่ว ชาวเมืองพากันแตกตื่นวิ่งหนีกระเจิดกระเจิงไปคนละทิศละทาง และพญาช้างได้วิ่งกระโจนเข้าใส่หมายทำร้ายพระพุทธองค์ แต่ก่อนที่พญาช้างนาฬาคิรีจะถึงพระพุทธองค์ พระอานนท์ซึ่งอยู่ในเหตุการณ์ได้รีบเข้ามาขวางหน้าพระพุทธองค์ไว้ด้วยความจงรักภักดีหมายสละชีพปกป้องพระพุทธองค์พระพุทธองค์จึงทรงตรัสแก่พระอานนท์ว่า “อานนท์นั่นเธอจะทำอะไร หลีกไปเถอะอย่าป้องกันเราเลย” พระอานนท์ตรัสตอบไปว่า “อันตรายพระเจ้าข้า ข้าแต่พระองค์ ชีวิตของพระองค์มีค่ายิ่งนัก ทรงเปรียบดังแสงสว่างสร้างคุณประโยชน์แก่ชาวโลก ถึงแม้ข้าพระองค์จะตายไปก็ไม่เสียดายชีวิตหรอกพระเจ้าข้า” พระพุทธองค์ทรงเตือนพระอานนท์ “หลีกไปเถิดอานนท์ ไม่มีใครเอาชีวิตตถาคตได้หรอกเราสร้างบารมีไว้ดีแล้ว” พระอานนท์เชื่อฟังพระพุทธองค์ พระพุทธองค์ยืนสงบนิ่งอยู่ ณ ที่นั้น และแผ่เมตตาพร้อมบุญกุศลที่ได้ทรงสะสมมานับหลายแสนชาติให้พญาช้างนาฬาคิรี ทำให้พญาช้างนาฬาคิรีหยุดชะงักลงต่อหน้าเบื้องพระพักตร์ พร้อมกับใจซึ่งเปี่ยมไปด้วยโมหะโทสะก็สงบลงพระพุทธองค์ทรงตรัสแก่พญาช้างนาฬาคิรีว่า “นาฬาคิรีเอ๋ยที่เธอกำเนิดเป็นสัตว์เดรัจฉานในชาตินี้เพราะเธอทำกรรมไม่ดีไว้ในชาติก่อน

เธออย่าทำกรรมหนักเช่นทำร้ายเราผู้เป็นพระพุทธเจ้าเลย เพราะจะเป็นบาปติดตัวเธอไปชั่วกาลนาน" พระพุทธองค์ตรัสจบลง พญาช้างนาฬาคิรีที่ดูคลุ้มคลั่งเมื่อสักครู่สงบลงและแสดงอาการสำนึกผิดโดยหมอบลงแทบเท้าต่อหน้าพระพักตร์แสดงความเคารพต่อพระพุทธองค์พระพุทธองค์ทรงชนะพญาช้างนาฬาคิรีด้วยพระเมตตาบารมี "พญาช้างนาฬาคิรี" เชือกนี้นี่แหละ คือพระโพธิสัตว์ที่มาเกิดเพื่อสร้างบารมีและชดใช้กรรม พญาช้างนาฬาคิรีเป็นผู้ได้รับพยากรณ์จากพระพุทธโคดมพระพุทธเจ้าในยุคของพวกเราว่า จะได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าในอนาคตกาลทรงพระนามว่า "พระติสสพุทธเจ้า" อยู่ในสมัยกาลมัณฑกัป จะได้ตรัสรู้ที่ควงต้นไม้นิโครธ(ต้นไทร) มีพระวรกายสูง ๘๐ ศอก มีพระชนมายุ ๘๐,๐๐๐ ปี ชาวบ้านชาวเมืองในสมัยพระองค์อาศัยต้นกัลปพฤกษ์ที่เกิดขึ้นด้วยพุทธานุภาพ ซึ่งมีเนยใส เนยข้น น้ำมันและของเคี้ยวทุกอย่างเลี้ยงชีวิตโดยไม่ต้องทำมาหากินอะไรในอดีตชาติของพญาช้างนาฬาคิรีสมัยพระโกนาคมนพุทธเจ้าเสวยชาติเป็น "พระเจ้าธรรมเสน" ได้รับฟังพระธรรมของพระโกนาคมนพุทธเจ้า และมีความเคารพศรัทธาปรารถนาที่จะเป็นพระพุทธเจ้าพระองค์ใดพระองค์หนึ่งในอนาคตกาล ได้ตั้งสัจจะอธิษฐาน แล้วทรงใช้เล็บพระหัตถ์ของพระองค์ที่มีความยาวและคมจิกที่คอของพระองค์และตัดพระเศียรถวายเป็นพุทธบูชาแด่พระโกนาคมนพุทธเจ้า)

พระอาจารย์ชัยวัฒน์ อชิโต ได้เล่าถึงครูบาเจ้าอภิชัย ขาวปี

เมื่อประมาณปี ๒๕๑๘ หลวงปู่บุญทึม ถึงแก่มรณภาพ หลังจากได้พบกับหลวงพ่อฯ และคณะศิษย์เพียงไม่นาน ท่านก็ต้องละสังขารไปตามกาลเวลา ณ โอกาสครั้งสุดท้ายนี้ พระเดชพระคุณหลวงพ่อฯ ได้นำคณะศิษย์ไปร่วมงานฌาปนกิจศพ ณ วัดจามเทวี จังหวัดลำพูน ในวันนั้นผู้เขียนยังได้ภาพเก่า ๆ ได้ดีว่า หลวงพ่อนั่งอยู่ในวิหารหลังหนึ่งภายในวัดจามเทวี โดยมีคณะศิษย์ที่ติดตามและที่อยู่ทางภาคเหนือ ต่างก็เข้าไปกราบไหว้หลวงพ่อกันเต็มไปหมด ผู้เขียนจึงได้เดินออกไปจากวิหาร ในขณะที่เดินผ่านไปนั้น มองเข้าไปในวิหารอีกหลังหนึ่งที่อยู่ติดกัน เห็นผู้คนแวดล้อมเต็มไปหมดด้วยความแปลกใจ จึงเดินเข้าไปเป็นไทยมุงด้วยอีกคน แต่ไม่ใช่เป็นชาวบ้านธรรมดามุงนะส่วนใหญ่เป็นชาวเขาชาวกะเหรี่ยงทั้งนั้น ต่างก็เข้าไปถวายวัตถุสิ่งของให้ชายชราผู้หนึ่งแต่ไม่ได้นุ่งห่มสีกรักเหมือนกับพระภิกษุทั่วไป ท่านกลับนุ่งห่มอยู่ในชุดตาผ้าขาว

ผู้เขียนเห็นอัศจรรย์เช่นนั้น ด้วยไม่คิดว่าเขาจะเลื่อมใสบุคคลผู้อยู่ในชุดขาวถึงขนาดนั้นจึงเดินเข้าไปกราบเรียนถามพระเดชพระคุณหลวงพ่อฯ ว่าบุคคลที่อยู่ในชุดขาวนั้นเป็นใคร?

พระเดชพระคุณหลวงพ่อ ฯ ตอบทันที ทั้ง ๆ ที่หลวงพ่อมิได้ลุกออกไปข้างนอกแต่อย่างใด ท่านบอกสั้น ๆ เพียงคำเดียวเท่านั้น แต่เข้าใจแจ่มแจ้งดีแท้ ๆ ว่า...

"...องค์นั้นนะ ขาวทั้งนอกทั้งในนะ..."

พรรคพวกที่ได้ยินดังนั้น ต่างก็ลุกออกไปที่วิหารหลังนั้นทันที แล้วเข้าไปกราบไหว้บูชา ไม่ได้มีแค่ "ชาวเขา" ชาวกะเหรี่ยงแล้วละ ตอนนี้มี "ชาวเรา" ต่างก็เข้าไปแวดล้อมกันเต็มไปหมด

(ซึ่งท่านชัยวัฒน์ ช่วงที่ท่านแข็งแรง หลังจากกลับมาจากงานบวงสรวงพระธาตุดอยตุงและพระธาตุจอมกิตติ จ.เชียงราย จะไปวัดจันทาราม ท่าซุง ท่านชัยวัฒน์ ก็เลือกที่จะผ่านทางวัดพระพุทธบาทผาหนาม เพื่อพาคณะศรัทธาในสายของท่าน มากราบสรีระของครูบาอภิชัย ขาวปี และจะเล่าเรื่องที่ท่านได้พบเห็นครูบาอภิชัย ขาวปี นี้ทุกครั้ง ให้แก่ลูกศิษย์ของท่านฟัง จนคนในวัดพระพุทธบาทผาหนามพลอยโชคดีที่ได้ฟังจากปากของท่านชัยวัฒน์ ด้วย)

ประเพณีเปลี่ยนผ้าสรีระร่างทิพย์
"ครูบาเจ้าอภิชัย ขาวปี"
จัดขึ้นตั้งแต่วันที่ ๑-๔ มีนาคม ของทุกปี
ณ วัดพระพุทธบาทผาหนาม อ.ลี้ จ.ลำพูน
"...ลุกเหมือนจ๊าง ย่างเหมือนเป็ด ฮ้องเหมือนก๋า มีกั๋นกู้คน..."
(ครูบาเจ้าอภิชัย ขาวปี กล่าวไว้)

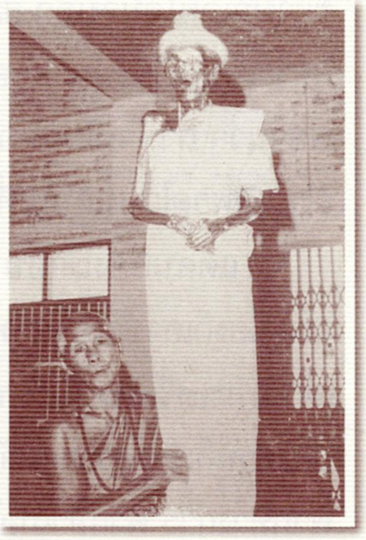

หลวงพ่อเล็ก สุธมฺมปญฺโญ วัดท่าขนุน อ.ทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี

ถาม : ครูบาอภิชัย ขาวปี ทำไมถึงโดนสึกเป็นผ้าขาวคะ ?

ตอบ : ท่านเป็นลูกศิษย์ของหลวงปู่ครูบาศรีวิชัย เป็นมือขวาเลย

เขากล่าวหาว่าหลวงปู่ครูบาศรีวิชัยซ่องสุมผู้คนเพื่อจะก่อการกบฏ เนื่องจากว่าท่านปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ คนจะตามท่านไปบวชมาก ฆราวาสไปปฏิบัติธรรมกับท่านมากด้วยตัวอย่างที่ชัดที่สุด ก็คือ การสร้างทางขึ้นดอยสุเทพ ครูบาศรีวิชัยประกาศว่า ถ้าทางไม่เสร็จ ครูบาจะนั่งไม่ลุก เท่านั้นแหละ คนก็แห่กันมามืดฟ้ามัวดินทำทางขึ้นดอยสุเทพ

โดยที่รัฐบาลไม่ต้องจ่ายเงินจ้างแม้แต่บาทเดียวแย่งกันทำด้วย ที่ขำ ๆ ก็คือ เขาบอกว่า บางคนจับจองที่เอาไว้แล้ว ถากถางจนเหนื่อยแล้วก็หลับ ตื่นขึ้นมาปรากฏว่าคนอื่นถางที่ตัวเองเรียบร้อยไปแล้ว เพราะเขาหาที่ไม่ได้ในเมื่อเหลือที่อยู่ เขาเห็นเขาก็จัดการถางเลย ผู้ปกครองสมัยนั้น บางทีก็อยากได้หน้า อยากได้ผลงาน และอาจจะไม่ชอบปฏิปทาอะไรบางอย่างของหลวงปู่ครูบาศรีวิชัย อาจจะรู้สึกขัดหูขัดตาหรือไม่ยอมให้ผลประโยชน์ต่อเขา ก็เลยฟ้องร้องเข้ามาทางกรุงเทพฯ

สมัยนั้นพวกโทษกบฏ โดนตัดหัวถึงเจ็ดชั่วโคตร ตอนแรกบรรดาพระเณรและฆราวาสทั้งหลายก็จะแห่ลงมากรุงเทพฯ กัน เพื่อช่วยแก้ต่างให้ แต่หลวงปู่ครูบาท่านบอกว่าขอมาคนเดียว เพราะไม่อย่างนั้นจะโดนคนเขากล่าวหาหนักขึ้นว่า ใช้กำลังมาบังคับกัน จะเป็นลักษณะกบฏชัดเจน พอมาสอบสวนแล้ว ก่อนที่ครูบาศรีวิชัยจะกลับขึ้นไปก็หลายเดือน ช่วงนั้นเขาก็ตามกวาดล้างบุคคลที่เป็นกำลังสำคัญของครูบา หลวงปู่ขาวปีก็เลยโดนจับสึก สภาพการจับสึกต้องบอกว่าใจคนมันด้าน ก็คือ เขาถอดสังฆาฏิที่ถือว่าเป็นเครื่องหมายของพระออก หลวงปู่ครูบาขาวปีท่านอธิษฐานให้เทวดาฟ้าดินเป็นพยานว่า ถ้าท่านไม่ผิดอย่างที่เขาว่า ขอให้แสดงอะไรเป็นประจักษ์พยานด้วย ท่านถอดสังฆาฏิพาดไว้บนต้นไม้ที่ยืนแห้งตาย ต้นไม้แตกใบใหม่เดี๋ยวนั้นเลย..!

แต่คนก็ยังไม่เชื่อ จับท่านสึกจนได้ เอาผ้าขาวให้ท่านนุ่ง พอท่านนุ่งผ้าขาวเสร็จกะเหรี่ยงก็เอาช้างมาแห่ท่านไปเลย กะเหรี่ยงบอกว่า "ตุ๊เหลืองตุ๊พวกเจ้า แต่ตุ๊ขาวตุ๊ของเฮา" เพราะกะเหรี่ยงเขานิยมพวกฤาษีซึ่งนุ่งขาวห่มขาวอยู่แล้ว หลวงปู่ครูบาท่านอยู่ในสภาพไหนท่านก็เป็นพระอยู่แล้ว ท่านก็ไปสร้างประโยชน์ให้เขาทุกที่ และที่ร้ายที่สุดระยะหลัง ๆ พวกทางการ พวกอำเภอไปขอร้องให้ท่านสร้างโรงเรียน สร้างสาธารณะสุขบ้าง ไม่ได้คิดถึงตอนที่พวกเขาจับท่านสึกเลย..!

ฉะนั้น...หลวงปู่ครูบาอภิชัย ขาวปี เป็นสังขารแรกของพระสุปฏิปันโนทางภาคเหนือที่รอดจากการเผามาได้ เพราะว่าส่วนหนึ่งเขาไม่ถือว่าท่านเป็นพระ เขาถือว่าท่านเป็นผ้าขาว ถ้าหากเรียกเต็ม ๆ ก็คือ "ครูบาผ้าขาวจำปี"แต่เขาเรียกสั้น ๆ ว่า "ครูบาขาวปี" เพราะท่านชื่อ จำปี

ถาม : ขนาดต้นไม้แสดงปาฏิหาริย์แตกใบออกมาใหม่แล้วเขายังไม่เชื่ออีก ?

ตอบ : เขาจะสึกท่านให้ได้ แต่ขอให้เชื่อที่พระพุทธเจ้าท่านตรัสว่า บุคคลผู้ประทุษร้ายผู้ซึ่งไม่ประทุษร้ายตอบ จะพบกับความวิบัติ ๑๐ ประการ

ถาม : ครูบาขาวปีตอนนี้อยู่วัดไหนเจ้าคะ ?

ตอบ : วัดพระพุทธบาทผาหนาม อยู่ใกล้ ๆ กับวัดหลวงปู่ครูบาไชยวงศ์ สมัยที่หลวงปู่ครูบาไชยวงศ์ยังมีชีวิตอยู่ ท่านจะไปเปลี่ยนผ้าครองให้ทุกปี

บัญชีรายชื่อสถานที่ศาสนประโยชน์และสาธารณประโยชน์

ที่ครูบาเจ้าอภิชัย ขาวปีได้สร้าง

๑. สร้างกุฏิวัดบ้านหลวง ต.ป่าพลู อ.บ้านโฮ่ง จ.ลำพูน สิ้นเงิน ๕๐๐ บาท

๒. สร้างวิหารพระพุทธบาทสามยอด ต.ป่าพลู .บ้านโฮ่ง จ.ลำพูน สิ้นเงิน ๑,๕๐๐ บาท

๓. สร้างศาลาบาตรรอบวิหารวัดป่าพลู อ.บ้านโฮ่ง จ.ลำพูน สิ้นเงิน ๑,๙๐๑ บาท

๔. สร้างเจดีย์ดอยไก่แจ้ บ้านสันกำแพง ต.ป่าเทียง อ.ห้างฉัตร จ.ลำปาง สิ้นเงิน ๑,๖๐๐ บาท

๕. สร้างวิหารวัดมะกอก ต.หล่ายหิน อ.เกาะคา จ.ลำปาง สิ้นเงิน ๓๐๐ บาท

๖. สร้างพระเจดีย์และวิหารพร้อมกำแพงสี่ด้าน วัดสันทุ่งแฮ่ม ต.หล่ายหิน อ.เกาะคา จ.ลำปาง สิ้นเงิน ๖,๐๐๐ บาท

๗. สร้างพระเจดีย์ ดอยน้อยนางแตน บ้านนางแตน อ.เกาะคา จ.ลำปาง สิ้นเงิน ๕๐๐ บาท

๘. สร้างวิหารวัดนางกิ๋ม บ้านนางกิ๋ม ต.แก้ว อ.เกาะคา จ.ลำปาง สิ้นเงิน ๕๐๐ บาท

๙. สร้างกำแพงวัดบ้านจอมปิง ต.นาแก้ว อ.เกาะคา จ.ลำปาง สิ้นเงิน ๕๐๐ บาท

๑๐. สร้างพระเจดีย์วัดสมยอง บ้านนาปราบ อ.สบปราบ จ.ลำปาง สิ้นเงิน ๘๐๐ บาท

๑๑. สร้างพระเจดีย์หลังดอยสบกึ๊ด บ้านแม่กึ๊ด ต.ทุ่งงามหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง สิ้นเงิน ๘๐๐ บาท

๑๒. สร้างพระเจดีย์ม่อนปงแพ่ง ต.ปงป่าป๋อ อ.เกาะคา จ.ลำปาง สิ้นเงิน ๓๐๐ บาท

๑๓. สร้างพระเจดีย์พร้อมวิหารวัดพระนอน ต.มะกอก อ.ปากบ่อง จ.ลำพูน สิ้นเงิน ๒,๕๐๐ บาท

๑๔. สร้างวิหารพระบาทสามยอด ต.ป่าพลู อ.บ้านโฮ่ง จ.ลำพูน สิ้นเงิน ๒,๓๐๐ บาท

๑๕. สร้างวิหารวัดลำปางกลางหล่ายตะวันออก อ.เกาะคา จ.ลำปาง สิ้นเงิน ๕๐๐ บาท

๑๖. สร้างพระเจดีย์วัดนากลาง ต.นากลาง อ.เมืองตาก จ.ตาก สิ้นเงิน ๓๐๐ บาท

๑๗. สร้างวิหารวัดแม่ระมาด อ.แม่ระมาด จ.ตาก สิ้นเงิน ๑,๒๐๐ บาท

๑๘. สร้างกุฏิวัดแม่สอดกลางทุ่ง อ.แม่สอด จ.ตาก สิ้นเงิน ๖๐๐ บาท

๑๙. สร้างพระเจดีย์ ๕ องค์ วิหาร ๑ หลัง ในวัดมะละมะตี่ (เมียวดี) เขตพม่า สิ้นเงิน ๖,๐๐๐ รูปี

๒๐. สร้างพระเจดีย์แหล่งวะในเมืองกุกกิก เขตพม่า สิ้นเงิน ๕๐๐ รูปี
๒๑. สร้างพระเจดีย์บ้านแม่ต่าน อ.ท่าสองยาง จ.แม่ฮ่องสอน สิ้นเงิน ๓๐๐ บาท
๒๒. สร้างวิหารและกุฏิวัดพระบาทตะเมาะ ต.ดอยเต่า อ.ฮอด จ.เชียงใหม่ สิ้นเงิน ๑๖,๐๐๐ บาท
๒๓. สร้างกุฏิและศาลาในวัดบ้านปาง ต.แม่ตืน อ.ลี้ จ.ลำพูน สิ้นเงิน ๒,๔๐๐ บาท
๒๔. สร้างเมรุและปราสาทกับหีบสำหรับใส่พระศพของครูบาศรีวิชัย สิ้นเงิน ๒, ๔๐๐ บาท
๒๕. สร้างกุฏิวัดห้วยทราย อ.ฮอด จ.เชียงใหม่ สิ้นเงิน ๑,๗๐๐ บาท
๒๖. สร้างกุฏิวัดฮอดหลวง อ.ฮอด จ.เชียงใหม่ สิ้นเงิน ๑,๒๗๐ บาท
๒๗. สร้างกำแพงวัดหนองอาบช้าง อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่ สิ้นเงิน ๑,๔๐๐ บาท
๒๘. สร้างพระเจดีย์วัดสบเตี๊ยะ อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่ สิ้นเงิน ๒,๔๐๐ บาท
๒๙. สร้างวิหารวัดดอยแก้ว บ้านแม่กลาง อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่ สิ้นเงิน ๑๐,๑๐๐ บาท
๓๐. สร้างวิหารวัดท่าจำปี ต.ทุ่งสะโตก อ.สันป่าตอง จ.เชียงใหม่ สิ้นเงิน ๘,๐๐๐ บาท
๓๑. สร้างวัดป่าพลู อ.บ้านโฮ่ง จ.ลำพูน สิ้นเงิน ๙,๐๐๐ บาท
๓๒. สร้างอนุสาวรีย์ครูบาศรีวิชัยพร้อมกับซ่อมแซมวิหารวัดสอนดอก และก่อยอดธาตุวัดสวนดอก สิ้นเงิน ๔๐, ๐๓๙ บาท
๓๓. สร้างศาลาและโรงไฟในวัดหมื่นสาร อ.เมือง จ.เชียงใหม่ สิ้นเงิน ๒,๗๐๐ บาท
๓๔. ซื้อวิทยุถวายไว้เป็นทานกับครูบาอินต๊ะ เจ้าอาวาสวัดหมื่นสาร อ.เมือง จ.เชียงใหม่ สิ้นเงิน ๑,๖๐๐ บาท
๓๕. สร้างพระพุทธรูป ๓ องค์ ไว้ในวัดแม่ตืน อ.ลี้ จ.ลำพูนสิ้นเงิน ๒,๘๐๐ บาท
๓๖. สร้างกุฏิวัดแม่เทย ต.แม่ตืน อ.ลี้ จ.ลำพูน สิ้นเงิน ๑,๕๐๐บาท
๓๗. สร้างอุโบสถในวัดห้วยทราย อ.ฮอด จ.เชียงใหม่ สิ้นเงิน ๕๐๐ บาท
๓๘. ร่วมซื้อที่ดินในเขตวัดบ้านแอ่น อ.ฮอด จ.เชียงใหม่ สิ้นเงิน ๒๐๐ บาท
๓๙. สร้างวิหารวัดสารภี ต.ทุ่งพี้ อ.สันป่าตอง จ.เชียงใหม่ สิ้นเงิน ๑,๐๐๐ บาท
๔๐. สร้างวิหารวัดหนองหมู หัวเวียง จ.ลำพูน สิ้นเงิน ๑,๐๐๐ บาท
๔๑. สร้างอนุสาวรีย์ครูบาศรีวิชัยในวัดหมื่นสาร อ.เมือง จ.เชียงใหม่ สิ้นเงิน ๒,๒๐๐ บาท
๔๒. สร้างอุโบสถวัดห้วยกาน กิ่งอ.บ้านโฮ่ง ระหว่างต่อมาได้สร้างโรงเรียนบ้านบ่อหิน ต.ตลาดขวัญ อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่ วันที่ ๑๘ พ.ค. ๒๕๐๒ สิ้นเงิน ๘๗,๓๘๕.๗๕ บาท
๔๓. สร้างวิหารบ่อนาฟ่อน ต.บ่อหลวง อ.ฮอด จ.เชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๖ ก.ค. ๒๕๑๑ สิ้นเงิน ๑๖๔,๕๑๘ บาท

๔๔. สร้างสถูปเจดีย์วัดสบปุง อ.เกาะคา จ.ลำปาง เมื่อวันที่ ๕ พ.ค. ๒๕๑๙ สิ้นเงิน ๑๐๒,๐๐๐ บาท

๔๕. สร้างวิหารวัดสันทุ่งแฮ่ม ต.หล่ายหิน อ.เกาะคา จ.ลำปาง เมื่อวันที่ ๒๐ เม.ย.๒๕๑๙ สิ้นเงิน ๑๐๖,๙๙๐ บาท

๔๖. สร้างวิหารบ้านท่าต้นธงชัย ต.ไทยชนะศึก อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย เมื่อ พ.ศ.๒๕๑๖ สิ้นเงิน ๗๕๐,๐๐๐ บาท

๔๗. สร้างกุฏิและกำแพงวัดบ้านทาดอยคำ ต.ทากาศ อ.แม่ทา จ.ลำพูน

๔๘. สร้างวัดดงทุ่งปูน ต.สบเตี๊ย อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่

๔๙. สร้างวิหารวัดแม่เตี๊ยะ ต.สบเตี๊ยะ อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่

๕๐. สร้างวิหารวัดขะปวง อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน

๕๑. สร้างวิหารวัดก๋องขาก อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่

๕๒. สร้างวิหารพระเจ้าแก้วดอนเต้า จ.ลำปาง

๕๓. สร้างวิหารวัดป่าจี้ ต.ป่าไผ่ อ.ลี้ จ.ลำพูน

๕๔. สร้างเจดีย์วัดพระธาตุแอ้ว อ.ทุ่งหัวช้าง จ.ลำพูน

๕๕. สร้างวิหารวัดหัวขัว อ.ทุ่งหัวช้าง จ.ลำพูน

๕๖. สร้างกุฏิวัดแม่รอบ อ.แม่ทา จ.ลำพูน

๕๗. สร้างวัดนาเลี่ยง ต.นาทราย อ.ลี้ จ.ลำพูน

๕๘. สร้างเจดีย์และบันไดนาค แม่พริก อ.แม่พริก (วัดพระพุทธบาทวังตวง) จ.ลำปาง

๕๙. สร้างกุฏิวัดแม่ต๋ำ อ.เสริมงาม จ.ลำปาง(ถอนแล้ว)

๖๐. สร้างเจดีย์จอมสวรรค์ ต.ดงดำ อ.ลี้ จ.ลำพูน

๖๑. สร้างกุฏิหนองปู๋ ต.เหล่ามะนาว อ.ดอยเต่า จ.เชียงใหม่

๖๒. สร้างกุฏิ-วิหาร พระธาตุเจดีย์ พระพุทธรูป วัดแม่เทย อ.ลี้ จ.ลำพูน

๖๓. สร้างกุฏิ-วิหาร พระธาตุเจดีย์ วัดแม่ตืน อ.ลี้ จ.ลำพูน

๖๔. สร้างเสาอินทขิลกลางเมือง(หลักเมืองเชียงใหม่) อ.เมือง จ.เชียงใหม่

๖๕. สร้างโรงเรียนแม่ระมาด อ.แม่ละมาด จ.ตาก สิ้นเงิน ๑,๔๓๙ บาท

๖๖. สร้างโรงเรียนปากเหมือง ต.ข้วมุง อ.สารภี จ.เชียงใหม่ วันที่ ๑๙ ก.พ. ๒๔๙๙ สิ้นเงิน ๑๕๐,๐๐๐ บาท

๖๗. สร้างโรงเรียนบ้านวังแดง ต.ตะขิน อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่ วันที่ ๘ มี.ค. ๒๔๙๖ สิ้นเงิน ๔๒,๘๒๖.๕๕ บาท

๖๘. สร้างโรงเรียนบ้านป่าตาล ต.ม่วงน้อย อ.ป่าซาง จ.ลำพูน เมื่อ พ.ศ.๒๔๙๗ สิ้นเงิน ๑๗๐,๐๐๐ บาท

๖๙. สร้างโรงเรียนบ้านร่องห้า ต.ท่าตุ้ม อ.ป่าซาง จ.ลำพูน เมื่อวันที่ ๑๓ ก.ย. ๒๕๐๑ สิ้นเงิน ๗,๗๑๕.๘๕ บาท

๗๐. สร้างโรงเรียนบ้านไร่ดง ต.น้ำดิบ อ.ป่าซาง จ.ลำพูน พ.ศ. ๒๔๙๘สิ้นเงิน ๘๐,๐๐๐ บาท

๗๑. สร้างโรงเรียนบ้านห้วยอ้อ ต.น้ำดิบ อ.ป่าซาง จ.ลำพูน เมื่อวันที่ ๑๙ มี.ค. ๒๔๙๘ สิ้นเงิน ๗๑,๒๒๑.๑๕ บาท

๗๒. สร้างโรงเรียนบ้านกลาง ทุ่งท่าลี่ ต.วังผาง อ.ป่าซาง จ.ลำพูน พ.ศ.๒๔๙๗ สิ้นเงิน ๑๕๗,๑๑๓.๗๕ บาท

๗๓. สร้างโรงเรียนบ้านท่าช้าง ต.หนองล่อง อ.ป่าซาง จ.ลำพูน เมื่อวันที่ ๑๒ พ.ย.๒๔๙๕ สิ้นเงิน ๑๒๕,๑๐๕.๙๐ บาท

๗๔. สร้างโรงเรียนบ้านทุ่งโป่ง ต.เหล่ายาว อ.บ้านโฮ่ง จ.ลำพูน เมื่อวันที่ ๒ ก.พ.๒๔๙๗ สิ้นเงิน ๒๘๐,๕๕๒.๖๐ บาท

๗๕. สร้างโรงเรียนบ้านน้ำเพอะพะ อ.บ้านโฮ่ง จ.ลำพูน เมื่อวันที่ ๑๖ มิ.ย. ๒๔๙๙ สิ้นเงิน ๘๗,๘๗๔ บาท

๗๖. สร้างโรงเรียนบ้านดอยก้อม อ.บ้านโฮ่ง จ.ลำพูน เมื่อวันที่ ๑ ธ.ค.๒๕๐๐ สิ้นเงิน ๙๓,๒๑๖ บาท

๗๗. สร้างโรงเรียนบ้านป่าป๋วย อ.บ้านโฮ่ง จ.ลำพูน พ.ศ.๒๕๐๑ สิ้นเงิน ๑๓๑,๗๕๐ บาท

๗๘. สร้างโรงเรียนบ้านห้วยกาน อ.บ้านโฮ่ง จ.ลำพูน เมื่อ พ.ศ.๒๔๙๙ สิ้นเงิน ๑๕๐,๐๐๐ บาท

๗๙. สร้างโรงเรียนวัดนาแก้ว อ.เกาะคา จ.ลำปาง เมื่อ พ.ศ.๒๕๐๕ สิ้นเงิน ๒๕๙,๗๒๖ บาท

๘๐. สร้างโรงเรียนบ้านนางแตน อ.เกาะคา จ.ลำปาง เมื่อวันที่ ๒๕ ก.พ.๒๕๐๖ สิ้นเงิน ๑๙๐,๔๙๙.๕๐ บาท

๘๑. สร้างโรงเรียนบ้านล้อง อ.บ้านโฮ่ง จ.ลำพูน เมื่อ พ.ศ.๒๔๙๔ สิ้นเงิน ๖๙,๐๗๔บาท

๘๒. สร้างโรงเรียนบ้านเหล่าปงเสือ อ.ป่าซาง จ.ลำพูน เมื่อ พ.ศ.๒๕๐๓ สิ้นเงิน ๖๗,๗๒๙.๕๐ บาท

๘๓. สร้างโรงเรียนบ้านแม่อาวบวกกะตูย ต.นครเจดีย์ อ.ป่าซาง จ.ลำพูน เมื่อ พ.ศ.๒๕๐๓ สิ้นเงิน ๗๕๘,๐๒๕ บาท

๘๔. สร้างโรงเรียนบ้านไร่หลวง ต.ม่วงน้อย อ.ป่าซาง จ.ลำพูน เมื่อวันที่ ๒๐ พ.ค.๒๕๐๑ สิ้นเงิน ๑๐,๐๐๐บาท พร้อมกับสร้างเสาไฟฟ้าเข้าบ้านอีก สิ้นเงิน ๒๒,๐๐๐ บาท

๘๕. สร้างโรงเรียนบ้านแม่ป้อก ต.แม่ตืน อ.ลี้ จ.ลำพูน เมื่อวันที่ ๑๒ มิ.ย. ๒๕๐๐ สิ้นเงิน ๒๓๒,๖๙๑.๕๙ บาท

๘๖. สร้างโรงเรียนบ้านแม่ตืน อ.ลี้ จ.ลำพูน เมื่อวันที่ ๓ ก.พ.๒๕๐๐ สิ้นเงิน ๒๖๐,๐๐๐ บาท

๘๗. สร้างโรงเรียนแม่เทย อ.ลี้ จ.ลำพูน วันที่ ๑๓ ต.ค.๒๕๐๐ สิ้นเงิน ๒๓๒,๔๗๒.๗๕ บาท

๘๘. สร้างโรงเรียนบ้านวังมน อ.ลี้ จ.ลำพูน เมื่อ พ.ศ.๒๕๐๐ สิ้นเงิน ๘๕,๑๗๕ บาท

๘๙. สร้างโรงเรียนบ้านศรีป้าน ต.ท่าขุมเงิน อ.แม่ทา จ.ลำพูน เมื่อวันที่ ๓๑ มี.ค.๒๕๑๒ สิ้นเงิน ๑๓๒,๖๗๑.๕๐ บาท

๙๐. สร้างโรงเรียนบ้านปางส้าน ต.ดงดำ อ.ลี้ จ.ลำพูน เมื่อวันที่ ๒๔ พ.ย.๒๕๐๐ สิ้นเงิน ๙๗,๕๓๗.๗๕ บาท

๙๑. สร้างโรงเรียนบ้านป่าคา ต.ดงดำ อ.ลี้ จ.ลำพูน เมื่อวันที่ ๑๐ ม.ค.๒๕๐๓ สิ้นเงิน ๑๑๒,๕๐๗.๗๕ บาท

๙๒. สร้างโรงเรียนบ้านบวก ต.ดงดำ อ.ลี้ จ.ลำพูน วันที่ ๑๑ ม.ค.๒๕๐๑ สิ้นเงิน ๖๐,๐๐๐ บาท

๙๓. สร้างโรงเรียนบ้านดอยเต่า กิ่งอ.ดอยเต่า จ.เชียงใหม่ พ.ศ.๒๕๐๐สิ้นเงิน ๖๑,๕๖๘.๕๐ บาท

๙๔. สร้างโรงเรียนบ้านดอยแช่ ต.ทากาศ อ.แม่ทา จ.ลำพูน เมื่อวันที่ ๒๕ พ.ย. ๒๔๙๗ สิ้นเงิน ๕๗,๙๖๘.๗๐ บาท

๙๕. สร้างโรงเรียนบ้านเมืองกลาง อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๑๐ ก.พ.๒๕๐๑ สิ้นเงิน ๘๕,๓๒๗ บาท

๙๖. สร้างโรงเรียนบ้านทาหมื่นข้าว ต.ทากาศ อ.แม่ทา จ.ลำพูน

๙๗. สร้างสะพานข้ามแม่น้ำฮอด อ.ฮอด จ.เชียงใหม่ สิ้นเงิน ๑๖,๐๐๐ บาท

๙๘. สร้างถนนตั้งแต่ป่าพลูต่อกับบ้านโฮ่ง ยาว ๔ กม. ไม่สิ้นเงิน ตามแรงศรัทธาชาวบ้าน

๙๙. สร้างสะพานข้ามร้อง ตลาดวังลุง อ.ฮอด จ.เชียงใหม่ สิ้นเงิน ๑,๗๐๐ บาท

๑๐๐. สร้างอนามัยบ้านช่อแล ต.ช่อแล อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๑๓ เม.ย.๒๔๙๖ สิ้นเงิน ๒๐,๐๐๐ บาท

๑๐๑. สร้างที่ว่าการอำเภอจอมทอง จ.เชียงใหม่ เมื่อ พ.ศ.๒๔๙๕

๑๐๒. สร้างอนามัยบวกครก ต.หนองตอง อ.หางดง จ.เชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๑ มี.ค.๒๔๙๙ สิ้นเงิน ๑๒,๕๓๐ บาท

๑๐๓. สร้างถนนเข้าค่ายลูกเสือบ้านวังหลวง ต.ป่าพลู อ.บ้านโฮ่ง ระยะทาง ๔ กม. ค่าแรงงาน สิ้นเงิน ๑๕๐,๐๐๐ บาท

๑๐๔. สร้างป้อมตำรวจห้วยกาน อ.บ้านโฮ่ง จ.ลำพูน เมื่อวันที่ ๑๖ ส.ค.๒๕๑๙ สิ้นเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท

๑๐๕. สร้างสะพานข้ามแม่น้ำทา บ้านท่ากอม่วง อ.ป่าซาง จ.ลำพูน เมื่อ พ.ศ.๒๕๐๓ สิ้นเงิน ๘๗,๐๐๐ บาท

๑๐๖. สร้างอนุสาวรีย์เจ้ากาวิละ เชียงใหม่ สิ้นเงิน ๔๐,๐๐๐ บาท

๑๐๗. สร้างที่ว่าการอำเภอลี้และบ้านพักนายอำเภอ เมื่อ พ.ศ.๒๔๙๕

๑๐๘. สร้างบ่อบาดาลบ้านทาสันหลวง ต.ท่าขุมเงิน อ.แม่ทา จ.ลำพูน

๑๐๙. สร้างสะพานท่ากอม่วง อ.เมือง จ.ลำพูน

และสร้างสถานที่อื่นๆ อีกหลายแห่งที่ยังไม่ได้บันทึกไว้ แม้ฝั่งพม่าที่ท่านได้สร้างไว้ก็มีอีกหลายแห่งเช่นกัน

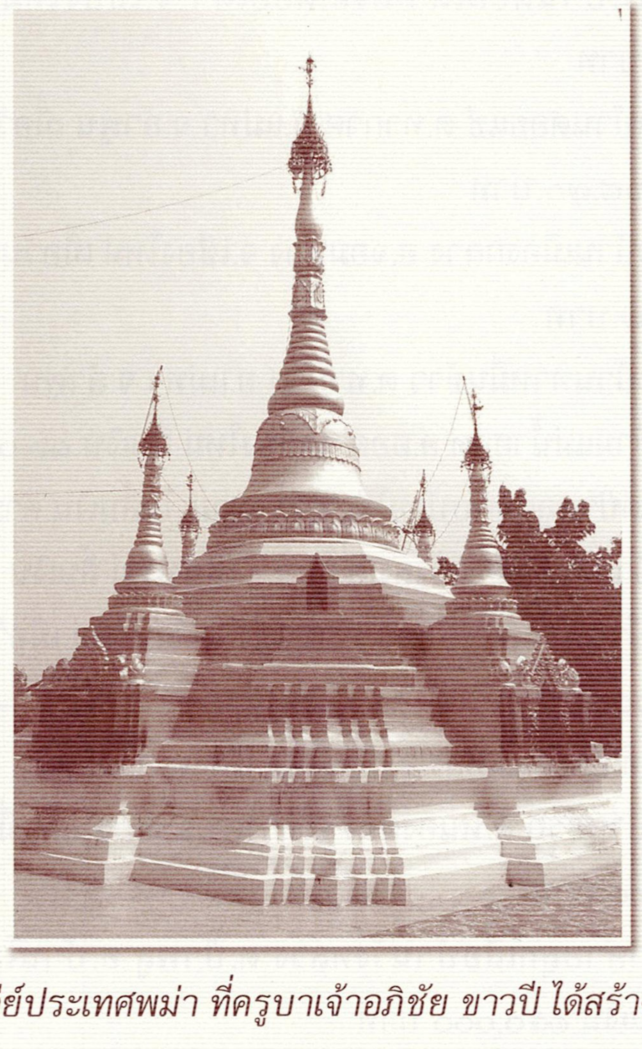

เจดีย์ประเทศพม่า ที่ครูบาเจ้าอภิชัย ขาวปี ได้สร้างไว้

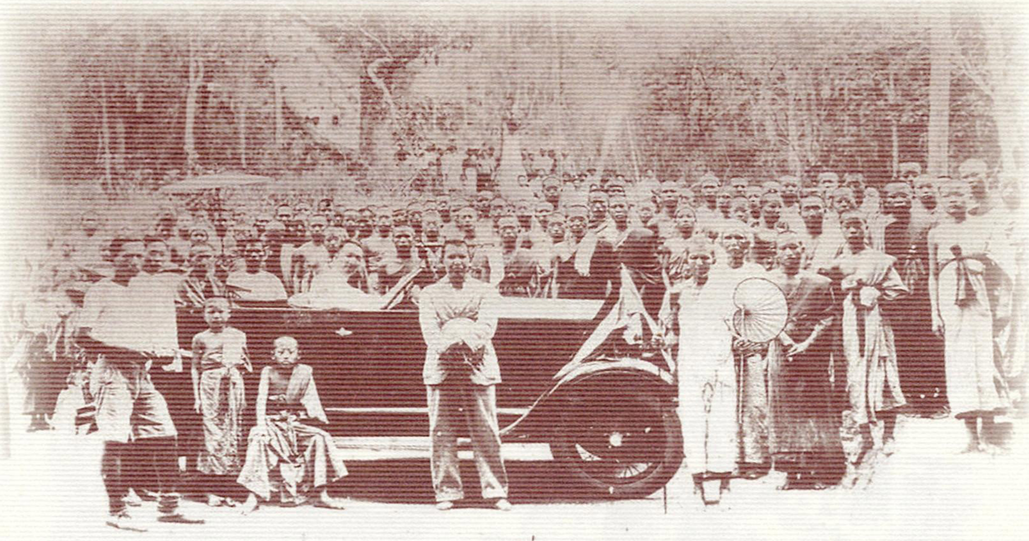

เปิดรถเดินทางถึงบันไดนาคครั้งแรก ๓๐ เม.ย. ๒๔๗๘

แหล่งอ้างอิง

แหล่งอ้างอิง (หนังสือ)

ประวัติครูบาเจ้าอภิชัย ขาวปี. (๒๕๕๕). ประวัติครูบาเจ้าอภิชัย ขาวปี วัดพระพุทธบาทผาหนาม. (ที่พิมพ์ ม.ป.ป).

บทความจากเว็บไซต์

ประวัติครูบาเจ้าอภิชัย ขาวปี. (ม.ป.ป.). ประวัติท่านครูบาเจ้าอภิชัย ขาวปี วัดพระพุทธบาทผาหนาม.
สืบค้น ๒๐ มกราคม ๒๕๖๐ เข้าถึงได้จาก http://www.dharma-gateway.com/monk/monk_biography/kb-kaopee/kb-kaopee-hist-01.htm

วัดทาซุง. (บทความพิเศษ,พระอาจารย์ชัยวัฒน์ อชิโต). สืบค้น ๒๐ มกราคม ๒๕๖๐ เข้าถึงได้จาก http://www.watthasung.com/wat/viewthread.php?tid=%E0%B9%94%E0%B9%96%E0%B9%96

ธรรมะ. (หลวงพ่อเล็ก สุธมฺมปญฺโญ วัดท่าขนุน). สืบค้น ๒๐ มกราคม ๒๕๖๐ เข้าถึงได้จาก http://www.dharma-gateway.com/monk/monk_biography/kb-kaopee/kb-kaop- ee-hist-๐๔.htm

ภาคผนวก

สถานที่ที่ครูบาสร้าง

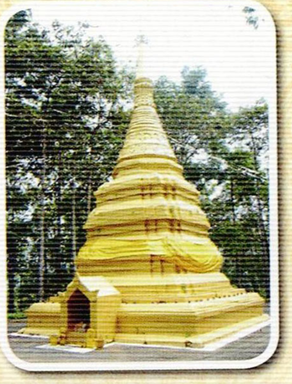

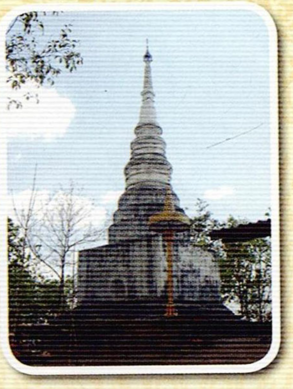

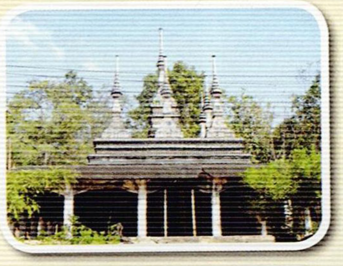

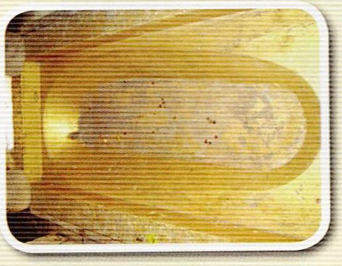

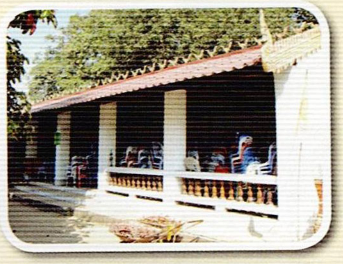

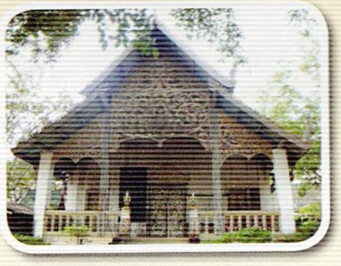
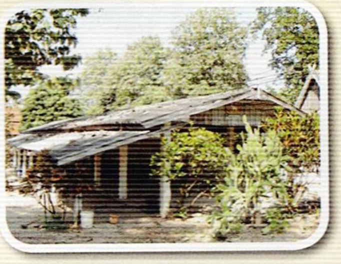

ครูบาเจ้าอภิชัย ขาวปี

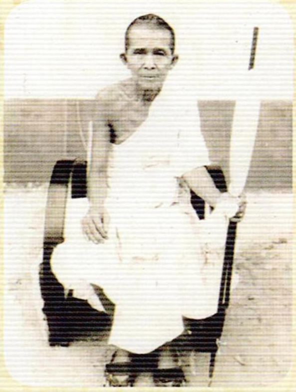
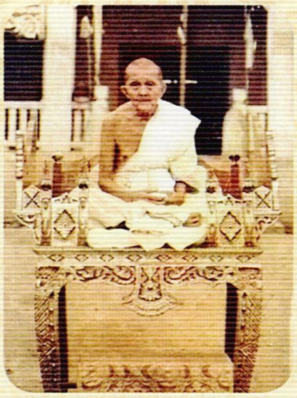

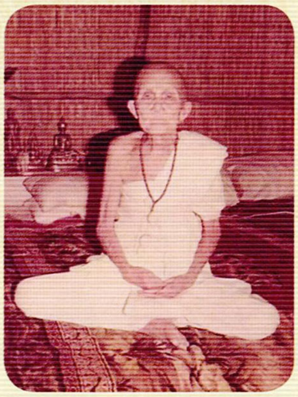

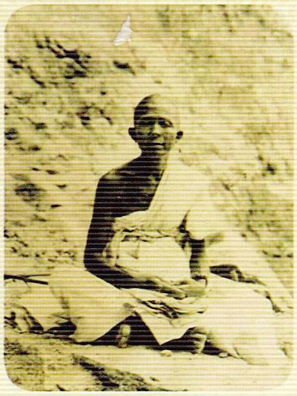
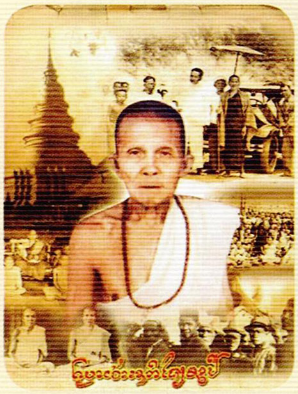
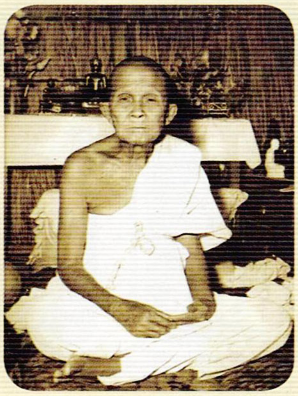
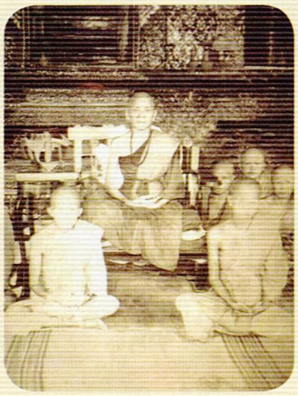

ครูบาเจ้าอภิชัย ขาวปี

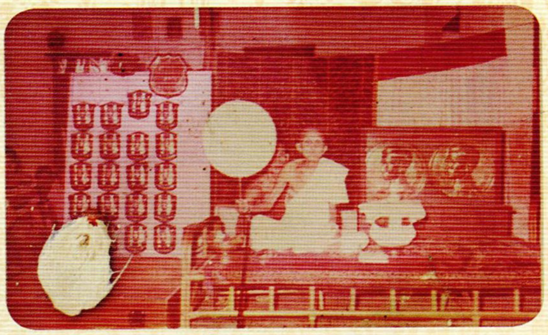
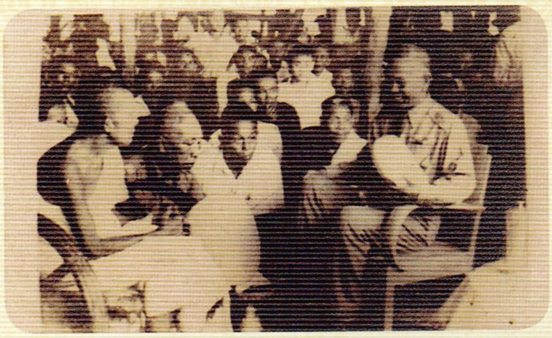

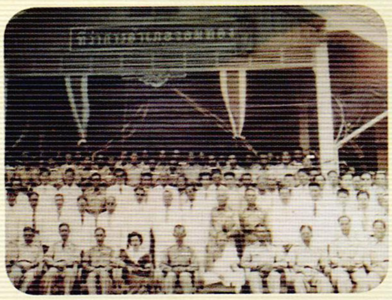

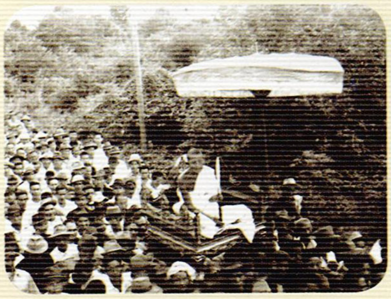

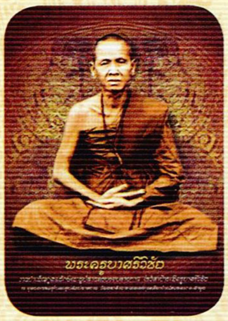
พระครูบาศรีวิชัย

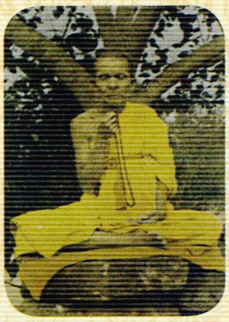

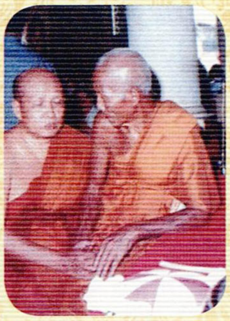

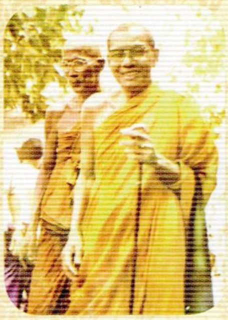

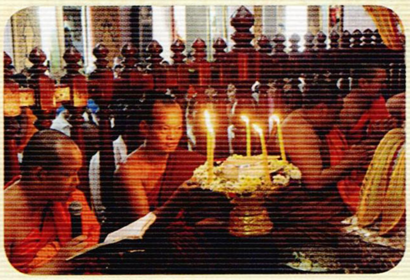

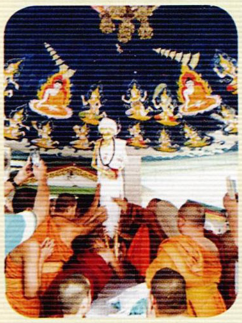

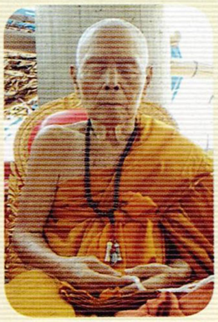

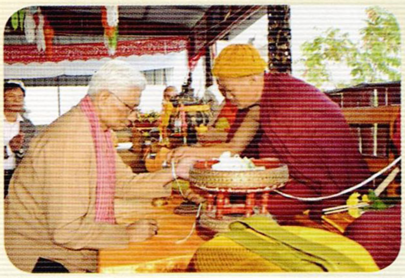

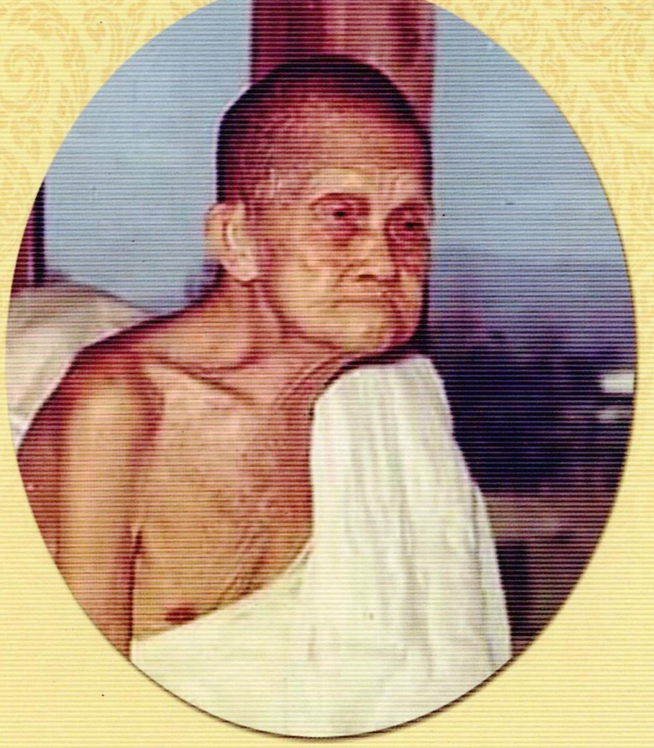

"...ลุกเหมือนช้าง ย่างเหมือนเป็ด
ฮ้องเหมือนก๋า มีกั๋นกู้คน..."

(คำสอนของ ครูบาเจ้าอภิชัย ขาวปี)